

Kruimels

door

Nine Van Haute

Lid: Opendoek
Vta
SABAM

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van acht tekstboekjes en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan **SABAM**
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Boekjes te bekomen:

Nine Van Haute
Platanenlaan, 47
2940 Hoevenen
Tel: 03/664.02.43

e-mail adres: nine.van.haute@pandora.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en /of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

Kruimels

Korte inhoud

een mooie toekomst in 't verschiet
twee jonge mensen, gelukkig samen
een auto ongeval
de media schrijft wat gebeurd is
dit verhaal begint "the day after"
er resten alleen nog "kruimels"
een stuk dat u zal beroeren, maar de lach is nooit ver weg
een lach en een traan, zo is het leven

dramatische personages

- 1
- 2
- 3
- 4 **5 dames**
- 5 **3 heren**
- 6
- 7
- 8 **Erna:**
- 9
- 10 **Martha:** **moeder van Erna**
- 11
- 12 **An:** **vriendin van Erna**
- 13
- 14 **moemoe:** **grootmoeder van Erna**
- 15
- 16 **verpleegster:**
- 17
- 18
- 19
- 20 **Bert:** **verloofde van Erna**
- 21
- 22 **Frank:** **vriend van Erna**
- 23
- 24 **Dokter Bertrand:**
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29 **decor**
- 30
- 31
- 32 **eerste bedrijf:** **ziekenhuiskamer**
- 33
- 34 **tweede en derde bedrijf:** **bij Erna en Bert thuis**
- 35
- 36
- 37

KRUIMELS

EERSTE BEDRIJF

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Scène 1: (zomer)

Een kamer in het ziekenhuis.

Erna ligt in een **ziekenbed**. Ze is verdoofd en slaapt. Haar hoofd is voor het grootste deel bedekt met **verband**. Ze kan haar benen niet bewegen.

Martha: (Op en stapt naar haar slapende dochter. Ze heeft een tas met zuivere handdoeken en slaapgerief bij, legt alles in de kast en steekt het wasgoed weer in de tas. Ondertussen **komt Bert binnen**, hij heeft **rozen** bij.)

Bert: Hallo. (fluistert) Slaapt ze nog?

Martha: Buiten! Buiten zeg ik u.

Bert: Maar mevrouw Verbeek...

Martha: Ik wil u hier niet meer zien. Hebt ge me niet begrepen? Buiten!

Bert: En met welk recht?

Martha: Met het recht van een moeder.

Bert: Erna, is wel mijn verloofde.

Martha: Was! (Rukt hysterisch de bloemen uit Bert zijn handen en slaat hem zodat de bloemen op de grond vliegen.) Buiten zeg ik u. Ik wil dat ge gaat. Nu! (Duwt Bert richting deur.)

Verpleegster: (op met **thermometer** en schrikt van de toestand)

Martha: Hij moet buiten, zuster.

Verpleegster: U moet stil zijn.

Bert: (wijst naar Erna) Ik ben haar verloofde.

1 Verpleegster: De patiënte heeft zware pijnstillers gekregen. Ze moet rusten.
2 ' t Is beter dat u gaat, mijnheer.
3
4 Bert: Waarom ik? U kunt mij zomaar niet... Ik hou van haar!
5
6 Verpleegster: Ga nu... als u van haar houdt.
7
8 Bert: Toen ze boven lag, op de intensieve, ben ik elke dag bij haar
9 geweest. Geen enkel probleem voor dokter Bertrand. En nu ze
10 hier ligt, vlieg ik er uit!
11
12 Verpleegster: Alstublieft.
13
14 Bert: **(tussen de tanden)** Ik zal het er met de dokter over hebben. **(af)**
15
16 Verpleegster: **(raapt de bloemen op en zet ze in een vaas naast het bed van**
17 **Erna)**
18
19 Martha: Het is allemaal zijn schuld. Erna had dood kunnen zijn. Hij is een
20 kieken zonder kop. Ik wil hem nooit meer zien. Hij is zot!
21 Stapelzot! En...
22
23 Verpleegster: Stil maar, u bent overstuur.
24
25 Martha: Niet erg moeilijk!
26
27 Verpleegster: Rustig, denk aan uw dochter. Wilt u een beetje water?
28
29 Martha: Nee bedankt. Ik wil alleen dat hij hier buiten blijft.
30
31 Verpleegster: Ik kom straks nog eens kijken. **(af)**
32
33 Martha: **(kijkt of Erna nog slaapt en gooit de bloemen in een**
34 **prullenmand waar Erna ze niet kan zien.)**
35
36 **Het licht dooft.**
37
38 **Wissel: Martha zet stoel naast bed en houdt drinkbeker aan de mond**
39 **van Erna**
40

1 **Scène 2: (zomer)**
2 **(enkele dagen later, nog steeds in het ziekenhuis)**
3
4
5 Martha: **(laat Erna drinken uit een speciale drinkbeker met**
6 **verlengstuk)** Genoeg?
7
8 Erna: Ja.
9
10 Martha: Dat gaat al goed hé? Drinken.
11
12 Erna: **(stilte)** Mama, waarom komt Bert niet?
13
14 Martha: Moet ge dat vragen? Die komt niet meer.
15
16 Erna: Wat?
17
18 Martha: Dat ziet ge toch.
19
20 Erna: Heb jij hem niet meer gezien na...?
21
22 Martha: Nee.
23
24 Erna: Of gehoord?
25
26 Martha: Ook niet.
27
28 Erna: Hij weet totaal niet hoe het met me is?
29
30 Martha: Die wil dat niet weten. En maar goed ook. **(stilte)**
31
32 Erna: Ik geloof je niet.
33
34 Martha: Drink nog eens.
35
36 Erna: Mama!
37
38 Martha: Hier. **(brengt drinkbeker tot voor haar mond)**
39
40 Erna: Mama, begraaf de strijdbijl.
41 Ik hou van Bert. Wij gaan trouwen.
42
43 Martha: Ge moet rusten.
44

1 Erna: Misschien was hij hier toen jij er niet was.
2
3 Martha: Ik was hier altijd. Van het begin tot het einde van de bezoeken.
4 **(stilte)**
5
6 Erna: Bel hem op.
7
8 Martha: Ik? Hem opbellen? **(recht en drinkbeker weg)** Dat ziet ge van
9 hier.
10
11 Erna: Asjeblief?
12
13 Martha: Erna, ge moet er een punt achter zetten. Bert is verleden tijd.
14
15 Erna: Heb jij hem nog gesproken?
16
17 Martha: Ik spreek niet met hem, dat weet ge goed genoeg. Vroeger niet en
18 nu niet.
19
20 Erna: **(iets vermoedend)** Mama, jij hebt hem nog gezien!
21
22 Martha: Zet hem uit uw kop, kind.
23
24 Erna: **(uitdrukkelijk)** Heb jij hem nog gezien?
25
26 Martha: Ik **wil** hem niet meer zien.
27
28 Erna: Je antwoordt niet mama. **(stilte)**
29
30 Martha: Nee, ik heb hem niet meer gezien.
31
32 Erna: Niet meer na het ongeval?
33
34 Martha: Nee.
35
36 Erna: Mama, je moet hem opbellen. Ik wil weten waarom hij niet komt.
37
38 Martha: **(maakt aanstalten om door te gaan)** Ge moet rusten kind.
39 **(zoent haar)**
40
41 Erna: Mama...?
42
43 Martha: Een andere keer. **(af)**
44

1 Erna: (zachtjes) Doe de groetjes aan moemoe.
2
3 (het licht dooft)
4
5 **Wissel: verpleegster komt bed halen, Martha aan tafel met tijdschrift**
6
7
8 **scène 3:**
9 **Het bed van Erna is weg.**
10 **Martha zit op een stoel en leest een tijdschrift.**
11
12 Dokter: (op en reikt de hand) Mevrouw Verbeeck? Dokter Bertrand,
13
14 Martha: Ons Erna is...
15
16 Dokter: Ik weet waar ze is. Het duurt nog wel even voor ze terug is. Ik
17 kom eigenlijk voor u.
18
19 Martha: Voor mij?
20
21 Dokter: In verband met dat incident met uw toekomstige schoonzoon.
22
23 Martha: Gij bedoelt Bert.
24
25 Dokter: Mijnheer Verbist? Ja.
26
27 Martha: Hij moet uit haar geburen blijven.
28
29 Dokter: Zo?
30
31 Martha: Hij is de schuld van alles. (raakt weer helemaal overstuurd)
32 Door hem...
33
34 Dokter: Mijnheer Verbist heeft mij alles verteld.
35
36 Martha: Dat zal wel! Ook over dat laken?
37
38 Dokter: Ja, ook over het spandoek dat hij aan de brug over de autostrade
39 had gehangen?
40
41 Martha: Een laken aan de brug van de autostrade, met een
42 liefdesverklaring. Vindt gij dat normaal, mijnheer dokter? Voor
43 een volwassen vent!
44

1 Dokter: Hij heeft er niet bij nagedacht.
2
3 Martha: (**nijdig**) Nagedacht? Die flierefluiter? Die kan dat niet,...
4 nadenken. Platte kaas heeft hij in zijn kop of rioolwater, maar
5 zeker geen hersenen. Hij kan alleen wat kladderen op doeken... of
6 op lakens. Een onbegrepen kunstenaar. Dat zegt hij zelf. Maar
7 werken, daar heeft hij nog nooit van gehoord.
8
9 Dokter: Spijtig dat u zo over hem denkt. Maar meneer Verbist mag zijn
10 verloofde komen bezoeken.
11
12 Martha: Met zo 'n manneke van niks heeft mijn dochter toch geen
13 toekomst. Ons Erna is knap en slim. Ze heeft juist haar diploma
14 van de universiteit gehaald. Ze is euh..? "Licentiaat lichamelijke
15 opvoeding." Dat is een turnjuffrouw.
16 Ik stond er helemaal alleen voor, maar zij heeft kunnen studeren.
17 Ik heb er mij te pletter voor gewerkt, een gazetentoeer. Plezant, 's
18 morgens heel vroeg in de winter. De ijspegeltjes biggelden aan
19 mijn neus.
20 En dan komt ze met zoiets naar huis, alsof ze niets beters kan
21 krijgen. Als zij wil, heeft ze er tien aan elke vinger, mijnheer
22 dokter. Maar ze wil natuurlijk naar haar moeder niet...
23
24 Dokter: Mevrouw Verbeek, ik geloof dat u de ernst van de situatie niet
25 inziet.
26
27 Martha: Ah nee? Bert, voltooid verleden tijd. Zo simpel is dat.
28
29 Dokter: (**zeer kordaat**) Mevrouw Verbeek, het gaat niet over Bert. Het
30 gaat nu over uw dochter.
31
32 Martha: Hoe bedoelt gij?
33
34 Dokter: Zoals ik al zei is de situatie erger dan u vermoedt. Erna heeft een
35 ernstig rugletsel opgelopen.
36
37 Martha: Gij bedoelt dat haar rug... dat haar rug...?
38
39 Dokter: Haar benen, vooral haar benen, ze zal afhankelijk zijn.
40
41 Martha: Afhankelijk?
42
43 Dokter: Om te lopen.
44

1 Martha: Ze moet toch niet in een karretje zitten?
2
3 Dokter: Wij doen natuurlijk ons uiterste best mevrouw, maar zoals de
4 zaken nu staan is een rolstoel aangewezen.
5
6 Martha: Nu, in het begin... toch niet voor altijd?
7
8 Dokter: Het is nog te vroeg om ons daar over uit te spreken. Maar de
9 prognose... de vooruitzichten zijn niet zo gunstig, vrees ik.
10
11 Martha: Dat is niet waar? Ons Erna toch niet.
12
13 Dokter: We doen alles om de schade tot een minimum te beperken.
14
15 Martha: Weet ons Erna het al, dat van dat ka...van die rolstoel?
16
17 Dokter: Nee, het is beter dat we nog even wachten omdat al de resultaten
18 van de onderzoeken nog niet binnen zijn. Uw dochter zal
19 binnenkort nog erge zaken te verwerken krijgen.
20
21 Martha: Nog erge zaken? Zoals wat?
22
23 Dokter: We mogen van geluk spreken dat uw dochter nog kan zien. Haar
24 ogen zijn niet beschadigd. Ze heeft ook geen hersenletsel, zodat
25 haar denkvermogen normaal kan functioneren. Het had erger
26 kunnen zijn. Maar...
27
28 Martha: Maar wat? Zeg het maar. Ik wil het weten.
29
30 Dokter: Wel, als het verband voorgoed wordt weggehaald...Sinds het
31 ongeval heeft uw dochter zich niet meer in de spiegel bekeken. U
32 begrijpt...
33
34 Martha: **(geschrokken)** Is het zo erg? **(negeert)** Gelukkig is ze nog jong.
35 Kalfsvlees, zou ons moe zeggen... dat geneest rap.
36
37 Dokter: Uw dochter zal begeleid worden. Als u wilt, kunt u ook hulp
38 krijgen.
39
40 Martha: Hulp?
41
42 Dokter: Er bestaat een dienst voor begeleiding van slachtoffers en de
43 mensen uit hun onmiddellijke omgeving.
44

1 Martha: Een psychiater, bedoelt ge?
2
3 Dokter: Een psycholoog.
4
5 Martha: Dat is hetzelfde. Nee merci, die mannen ken ik.
6
7 Dokter: Dokter Vermanderen, is nochtans een uitstekende dokter in de
8 psychologie.
9
10 Martha: **(recht)** Geen denken aan.
11
12 Dokter: U zult sterk moeten zijn. U moet voorbereid zijn, want **uw** eerste
13 reactie bepaalt voor een groot deel hoe uw dochter dit alles zal
14 verwerken. Ze moet een heel moeilijke periode door. En daarom
15 vraag ik u toch maar eens contact op te nemen met dokter
16 Vermanderen. Hij is beter geplaatst om u de verschillende fases
17 van het verwerkingsproces uit te leggen.
18
19 Martha: **(begint te huilen)** Hoelang zal het duren vooraleer haar schoon
20 gezichtje weer helemaal genezen is?
21
22 Dokter: Er zijn uitstekende plastische chirurgen, maar zo'n ingreep kan
23 nog niet onmiddellijk.
24 Zal ik een afspraak voor u maken met dokter Vermanderen?
25
26 Martha: **(wenend)** Nee, laat maar, ik euh... Ik los het zelf wel op.
27
28 Dokter: Denk er eens goed over na. Het zal niet makkelijk zijn. **(reikt**
29 **haar de hand)** Mevrouw. **(wil buiten gaan)** Ik raad u aan naar
30 huis te gaan. Erna mag u onder geen enkele voorwaarde zien
31 huilen.
32
33 Martha: Nee, dat is waar.
34
35
36 **(het licht dooft)**
37
38 **wissel: verpleegster brengt bed op. Erna leest boek.**
39
40

1 **Scène 4:**
2 **Erna ligt in het bed.**
3
4
5 Bert: **(op en zachtjes)** Erna. **(gaat tot bij haar)**
6
7 Erna: **(draait het hoofd weg)**
8
9 Bert: **(niets vermoedend)** Het is me gelukt. Hoe gaat het? **(bemerkt nu**
10 **haar afwijzende houding)** Erna? Erna liefje?
11
12 Erna: Laat me met rust.
13
14 Bert: Maar liefje, ik heb hemel en aarde...
15
16 Erna: Ga weg.
17
18 Bert: Ik begrijp je. Je had dood kunnen zijn.
19
20 Erna: Daar gaat het niet over, Bert.
21
22 Bert: Kon ik de klok maar terugzetten.
23
24 Erna: Waarom nu pas?
25
26 Bert: Wat bedoel je?
27
28 Erna: Waarom kom je me nu pas bezoeken?
29
30 Bert: Omdat ik nu pas mocht van dokter Bertrand. Hij heeft eindelijk
31 met je moeder gepraat.
32
33 Erna: Wat heeft mama daar mee te maken?
34
35 Bert: Je moeder heeft mij hier letterlijk buiten **geslagen.**
36
37 Erna: Dat lieg je Bert.
38
39 Bert: Ze kreeg weer zo 'n hysterische uitbarsting. Met al haar
40 geschreeuw mocht ik hier geen voet meer binnenzetten. **(stilte)**
41
42 Erna: **(zachtjes)** Ik had het moeten weten, mama.
43
44

1 Bert: **(neemt stoel en zet zich naast het bed)**
2 Op de intensieve ben ik elke dag langs geweest.
3
4 Erna: Ik wist het. Mama heeft gelogen. Eén maand voor ons huwelijk
5 tracht zij er nog steeds een stokje voor te steken.
6
7 Bert: Nu heeft ze wel een goede reden.
8
9 Erna: Het is Frank die nog altijd in haar hoofd speelt.
10
11 Bert: Frank is en blijft haar oogappel.
12
13 Erna: Ik wil die naam niet meer horen.
14
15 Bert: Rustig liefje, rustig. Hoe gaat het nu met jou.
16
17 Erna: Ik geniet van een lekker lui leventje. Vijfsterren hotel.
18
19 Bert: **(Bezorgd)** Erna.
20
21 Erna: Ik voel me ellendig. Ik heb veel pijn. Brandwonden, ik kan je
22 verzekeren. Maar nu jij er bent voel ik me al een heel stuk beter.
23 Morgen mogen die vervloekte windels weg. Dan is er geen gevaar
24 meer voor infectie. Nu mijn gezicht gaat genezen moeten ze er
25 voor zorgen dat er geen vorming van littekenweefsel optreedt.
26
27 Bert: En je rug?
28
29 Erna: Die onderzoeken zijn nog niet afgerond. Voorlopig heb ik niet het
30 minste gevoel in mijn benen. Een tijdelijke verlamming... komt
31 meer voor. Maar dat gevoel komt zeker terug. Vrijdag begint men
32 met de kinesithérapie.
33
34 Bert: **(recht)** Allemaal mijn schuld.
35
36 Erna: Je mag jezelf de schuld niet geven. **Ik** heb de controle over mijn
37 stuur verloren, jij niet.
38
39 Bert: Door mijn spandoek.
40
41 Erna: Echt iets voor jou.
42
43 Bert: **(krijgt het nu zeer moeilijk)** Kon ik het allemaal maar ongedaan
44 maken. Ik zal het me nooit kunnen vergeven.

1 Erna: Elke dag gaat het een beetje beter. Nog even en ik ben weer de
2 oude. **(stilte)**
3 Stond jouw GSM nog aan toen het gebeurde?
4
5 Bert: Ik heb alles gehoord. 't Was verschrikkelijk. Ik heb ook alles
6 gezien. Ik stond op de brug.
7 Ik kan niet meer slapen. Ik heb nachtmerries.
8
9 Erna: Nachtmerries.
10
11 Bert: Elke nacht. Eerst hoor ik je lachen, dan zie ik je plots afwijken. Je
12 vliegt tegen de vangrail. Je auto kantelt en gaat over kop. Ik hoor
13 je schreeuwen, schreeuwen... en dan niets meer. Ik kan me niet
14 meer bewegen. Ik krijg geen zuurstof meer.
15
16 Erna: Het was jouw schuld niet.
17
18 Bert: Toen ik jou hoorde roepen, zakte ik als een pudding ineen. Ik
19 voelde niet meer dat ik nog beenderen in mijn lijf had. Ik zat daar
20 op de brug te staren. Ik dacht dat je dood was. Ik heb de
21 hulpdiensten niet gehoord of gezien. Ik weet niet hoelang ik daar
22 op de brug gezeten heb. Ik weet ook niet hoelang jij in de
23 brandende auto zat.
24
25 Erna: Dan hebben we beiden deze fase uit ons leven gemist. **(stilte)**
26 **(wrang)** Gelukkig.
27
28 Bert: Het ergste is dat ik niets gedaan heb. Dat ik godverdomme
29 helemaal niets gedaan heb om jou uit het wrak te halen. En dat...
30
31 Erna: Je was in shock.
32
33 Bert: Het feit dat ik niets deed om...
34
35 Erna: Dat spandoek was keitof. Ik moest er inderdaad om lachen. Die
36 prachtige tekening, die lieve woorden voluit over die brede
37 autostrade.
38
39 Bert: Ik heb alles verknald.
40
41 Erna: **(gebaart om naast haar te komen zitten)**
42 Laat ons het er nooit meer over hebben.
43 De dokter vertelde dat we van geluk mogen spreken dat mijn ogen
44 niet beschadigd zijn. En dat ik geen hersenletsel heb opgelopen.

1 Stel je voor dat ik zou zijn zoals moemoe soms is. Dat ik niet
2 meer zou weten wat ik deed. Wat zou jij dan doen?
3
4 Bert: Erna.
5
6 Erna: Wat zou jij doen als ik mijn verstand zou kwijt zijn. Het had
7 gekund!
8
9 Bert: Erna liefje...
10
11 Erna: Ja, stel dat ik... zo zot was als een mus? Wat zou jij dan doen? Ik
12 wil het weten.
13
14 Bert: **(vermant zich)** Als jij zo zot was als een mus... **(denkt na)** ...
15 Als jij zo zot was als een mus, dan strooide ik kruimels op mijn
16 lippen.
17
18 Martha: **(op en spottend)** Dat heeft hij uit een boekje!
19
20 Erna: **(Erna bemerkt haar moeder en streng verwijtend)** Moeder!
21
22
23 **(het licht dooft)**
24
25 **scène wissel: Boek weg.**
26 **Bert stoel terug aan de tafel**
27 **Bert voor het raam)**
28
29
30 **Scène 5:**
31 **(Erna en Bert op)**
32
33 Erna: Denk je dat ze nog komt?
34
35 Bert: Je moeder?
36
37 Erna: Ja.
38
39 Bert: Je mist haar.
40
41 Erna: Ze zal toch komen?
42
43 Bert: Natuurlijk komt ze.
44

1 Erna: Ik ging gisteren wel heel erg te keer.
2
3 Bert: (**naar Erna toe**) En dat is niet goed voor...
4
5 Erna: ...voor mijn “herstellingswerken.”
6 Was het weer diezelfde verpleegster die kwam binnengestormd
7 om de boosdoener buiten te sturen?
8
9 Bert: Ja, diezelfde. (**verpleegster nabootsend**) “De patiënte moet
10 rusten!”
11
12 Erna: En toen ze ontdekte dat het “bibi” zelf was, die al dat kabaal
13 maakte, was er van buitensturen geen sprake meer.
14
15 Bert: Spijtig genoeg niet. (**stoel jardin aan bed en zet zich**)
16
17 Erna: Ik zal ook blij zijn als ik naar huis kan.
18
19 Bert: Ik heb alles al naar beneden verhuisd. Voorlopig zullen we
20 beneden wonen.
21
22 Erna: Wat?
23
24 Bert: We zullen beneden wonen, en slapen. Je zal toch nog een tijdje in
25 je rolstoel moeten zitten, want veel beweging zit er in die beentjes
26 van jou nog niet in.
27
28 Erna: Heb ik je goed verstaan?
29
30 Bert: Ja, als je ontslagen wordt, gaan we samenwonen.
31
32 Erna: Je meent het?
33
34 Bert: Wat dacht je? We zouden volgende maand trouwen.
35
36 Erna: Wil jij dat echt, Bert? Zal je er geen spijt...
37
38 Bert: (**houdt zijn hand voor Erna’s mond**) Zeg geen domme dingen.
39 (**stilte**)
40
41 Erna: Je bent een engel. (**stilte**)
42 Straks gaat het verband van mijn gezicht. Dokter Vermanderen
43 heeft mij al grondig voorbereid op...

1 Mijn aangezicht is lelijk verminkt, Bert. De dokter zei het niet
2 vlakaf, maar ik heb het wel begrepen. Ik weet genoeg.
3
4 Bert: Ik heb ook met de dokter gesproken. Samen kunnen we het wel
5 aan.
6
7 Erna: Ik blijf misschien wel lelijk.
8
9 Bert: Voor mij blijf jij de mooiste.
10
11 Erna: Ik ben bang.
12
13 Bert: 't Komt allemaal in orde.
14
15 Erna: Weet jij nog hoe ik vroeger was? Ik bedoel, vlak voor het
16 ongeval? Ik ben bang dat ik nooit meer zal weten hoe ik er uitzag.
17 Ik zal nooit meer dezelfde zijn.
18
19 Bert: Jouw foto staat op mijn nachtkastje.
20
21 Erna: Die foto waarvan jij mijn portret hebt geschilderd?
22
23 Bert: **(aarzelend)** Ja...die foto.
24
25 Erna: Is het schilderij klaar?
26
27 Bert: Euh... Ja.
28
29 Erna: **(heel enthousiast)** Fijn, ik kijk er al lang naar uit. Mama zei dat
30 het nooit iets zou worden. Maar ik wist het, ik wist dat het
31 schilderij prachtig zou worden. Jij bent een kunstenaar, mijn
32 kunstenaar. Ik heb zin om je te zoenen.
33
34 Bert: Je mag je niet zo opwinden, liefste. Als je snoetje genezen is dan
35 kussen we de sterren van het firmament.
36
37 Erna: **(nog steeds zeer enthousiast)** We hangen het schilderij in de
38 woonkamer, of in de slaapkamer, jij mag kiezen.
39
40 Bert: We zullen wel zien.
41
42 Erna: **(stilte)**De trouwerij moeten we uitstellen. En de huwelijksreis ook.
43
44 Bert: Uitgesteld is niet verloren.

1 Erna: Bert, Bertje, de bestemming van die huwelijksreis moest een
2 verrassing zijn hé. Zou jij me nu willen vertellen waar we naartoe
3 zouden gaan?
4

5 Bert: Nee, want we houden die reis tegoed.
6

7 Erna: Asjeblief, asjeblief, dan kan ik er al van dromen. Dat is het enige
8 wat ik momenteel heb, dromen. Asjeblief?
9

10 Bert: **(naar de tafel en op tafel zitten)** Jij bent me er nogal eentje.
11

12 Erna: Ik luister.
13

14 Bert: We zouden op safari gaan. **(demo, gek doen in crescendo)** Eerst
15 met het vliegtuig tot in Marrakech, daarna met een jeep door de
16 woestijn. Dan op een kameel tot bij de nomaden.
17

18 Erna Dat meen je niet.
19

20 Bert: En last but not least zouden we een harem bezoeken met van die
21 heel knappe **(neemt het tafelkleedje en bootst na)** gesluierde
22 buikdanseressen. **(hij danst en zingt op een gekke manier)**
23

24 Erna: **(lacht)** Zo ken ik je weer. Je bent weer de oude. Wacht maar tot ik
25 weer in vorm ben. Je zal me niet kunnen volgen hoor.
26

27 Bert: Ik hou je aan je woord.
28

29 Verpleegster: **(op en bemerkt de gesluierde Bert)** Turbulente kamer.
30

31 Erna: **(een beetje verontschuldigend)** ... een gesluierde buikdanseres.
32

33 Verpleegster: We gaan uw sluiertjes ook wegnemen. **(maakt bed klaar om**
34 **buiten te rijden)**
35

36 Erna: **(bang)** Nu?
37

38 Verpleegster: Dat is toch afgesproken. **(rijdt bed af)**
39

40 Erna: **(angstig)** Bert...**(af)**
41

42 **(het licht dooft)**
43

44 **Scènewissel: Bert en Martha op. Verband wordt van Erna's gelaat gedaan.**

1 **Scène 6:**
2 **Het bed van Erna is weg.**
3
4
5 Martha: Dat is dan afgesproken?
6
7 Bert: Het zal voor Erna het beste zijn.
8
9 Martha: En dat is het voornaamste.
10
11 Bert: Zo krijgen we haar misschien vroeger naar huis. **(stilte)**
12
13 Martha: ...en gij zoekt dus een job. Een degelijke job, deze keer.
14
15 Bert: **(geïrriteerd)** Ja, ik zoek een goede baan. Ik zal voor Erna zorgen.
16
17 Martha: **(neemt een beetje afstand)** Ik zal het haar straks vertellen.
18
19 Bert: Toch nog eventjes alles duidelijk op een rijtje zetten, oké? Tot
20 Erna weer helemaal zelfstandig kan zijn, woon jij op de
21 bovenverdieping...
22
23 Martha: Ik en ons moe.
24
25 Bert: Natuurlijk, moemoe ook. Maar we hebben het nu enkel over jou.
26 Alleen wanneer ik er niet ben, kan jij naar beneden komen om
27 Erna te helpen. En zodra ik thuis kom...
28
29 Martha: ... ga ik naar boven. En voor de allerlaatste keer, ge zult van mij
30 geen last hebben. Ik houd trouwens niet van uw gezelschap. **(zet**
31 **zich stoel jardin)**
32
33 Bert: We zullen elkaar op zijn minst moeten dulden. **(Op de tafel)**
34
35 Martha: Omwille van Erna.
36
37 Bert: Enkel omwille van Erna. ...en geen spanningen.
38
39 Martha: Dat zal moeilijk zijn. **(stilte en uitdagend en richting Bert)** Ik
40 zag Frank op de gang.
41
42 Bert: Frank.
43

1 Martha: Hij werkt hier.
2
3 Bert: Geen wonder, hij is kinesist.
4
5 Martha: ... en “ostopaat”! Ik zal hem vragen of hij ons Erna verder onder
6 handen neemt.
7
8 Bert: Vind ik geen goed idee.
9
10 Martha: Hoe gij er over denkt heeft geen enkel belang.
11
12 Bert: Ik vrees dat Erna het niet leuk zal vinden.
13
14 Martha: Frank is erg knap, ook in zijn vak en dat weet ze.
15
16 Bert: Kan zijn.
17
18 Martha: Ons Erna zal zeker geen bezwaar hebben.
19
20 Bert: Dat betwijfel ik.
21
22 Martha: Nog steeds jaloers?
23
24 Bert: Ik heb nooit een reden gehad om jaloers te zijn.
25
26 Martha: Laat me niet lachen.
27
28 Bert: Erna koos uiteindelijk toch voor mij.
29
30 Martha: Spijtig genoeg wel. **(stilte)**
31
32 Bert: **(nijdig)** ...Ik kom thuis en jij verdwijnt als de bliksem naar
33 boven. Zo is het toch afgesproken hé?
34
35 Martha: Begint ge daar nu weer over?
36
37
38 **(het licht dooft)**
39
40 **scènewissel: beiden af. Verpleegster brengt Erna op in rolstoel en zet haar**
41 **aan de tafel, het verminkte aangezicht is zichtbaar)**
42
43
44

1 **Scène 7:**
2
3 **(Erna is op)**
4
5
6 An: **(op met pralinen. Ze schrikt)** Excuseer. **(wil terug buiten gaan)**
7
8 Erna: An?
9
10 An: **(keert zich om)** Erna?
11
12 Erna: **(rijdt een stukje richting An)** Je had me niet herkend.
13
14 An: **(heeft het zeer moeilijk)** Toch wel...
15
16 Erna: Nee, je herkende me niet. Je schrok toen ik riep.
17
18 An: **(herpakt zich en zet stoel jardin naast Erna)** Maar nee zotteke,
19 ik was verstrooid, zoals altijd.
20
21 Erna: **(manend)** “Eerlijk voor het leven” Weet je nog An? We tuften in
22 elkaars hand.
23
24 An: Dertien waren we toen.
25
26 Erna: En dan?
27
28 An: Ik keek maar vluchtig.
29
30 Erna: **(manend)** An!
31
32 An Oké, ik herkende je niet meteen, ik herkende je stem.
33
34 Erna: Dat is beter. **(stilte)**
35 Ik word nooit meer de oude, An.
36
37 An: Dat mag je niet zeggen Erna. Het moet allemaal nog genezen. Ik
38 ken een vrouw, enfin, mijn nicht kent die vrouw en die was ook
39 zo verschrikkelijk toetakeld in haar gezicht en...
40
41 Erna: Doe geen moeite.
42
43 An: Maar 't is waar! Die vrouw hé...

1 Erna: Asjeblief, geen verhaaltjes. Ik kan het niet verteren.
2
3 An: **(begint zachtjes te huilen. Erna steekt haar hand uit en na een**
4 **poosje)** Ik kwam om je op te beuren. Ik kwam potverdomme om
5 je op te beuren. En ik zit hier te janken.
6
7 Erna: Jij bent tenminste niet kotsend terug buiten gelopen.
8
9 An: Wat?
10
11 Erna: Mama.
12
13 An: Martha?
14
15 Erna: Typisch.
16
17 An: Verschrikkelijk. **(stilte)**
18 En Bert?
19
20 Erna: Hij is lief. **(stilte en een beetje moeilijk)**
21 Ik zou willen weten wat hij werkelijk denkt.
22
23 An: Bert heeft hard gewerkt in jullie huis.
24
25 Erna: Ja, hij heeft het huis van zijn grootvader mooi gerenoveerd. Als je
26 een diploma van de kunstacademie op zak hebt... heel speciaal,
27 heel mooi.
28
29 An: Ik vermoed dat alles in orde is, alleen de tuin ligt er nog armzalig
30 bij.
31
32 Erna: De tuin ja, die zal ik wel in orde brengen, mijn ontwerp was al
33 klaar. Bert heeft geen groene vingers.
34
35 An: Mark heeft de slaapkamer van jouw moeder en het bed van
36 moemoe mee naar boven helpen verhuizen. Lieve en ik hebben
37 nog wat spullen van jou weer naar beneden gebracht en in de
38 kasten gelegd.
39 Het is een prachtig huis, Erna. Mooi ingericht. Alles ruikt nog
40 naar nieuw.
41
42 Erna: Hangt het schilderij al aan de muur?
43

1 An: Het schilderij?
2
3 Erna: Mijn portret? Bert schilderde mijn portret.
4
5 An: Ik heb het niet zien hangen.
6
7 Erna: Hij houdt het als verrassing.
8
9 An: In elk geval zal Bert heel blij zijn als je naar huis mag.
10
11 Erna: Bert niet alleen.
12
13 An: Erna.
14
15 Erna: Ja?
16
17 An: Vind jij het wel een goed idee...
18
19 Erna: Wat?
20
21 An: ...dat jouw moeder en je grootmoeder bij jullie intrekken?
22
23 Erna: Moemoe is geen probleem. 't Is een schatje. Ik mis haar.
24
25 An: Dat bedoel ik niet. Ik bedoel... je moeder en Bert... dat euh..
26
27 Erna: Dat klikt niet. Ik weet het. We hebben geen andere keuze. Als
28 Bert een baan vindt... ik kan nog niet zelfstandig zijn. Ik heb
29 constant hulp nodig.
30
31 An: Weet je, als je moeder te veel om je oren zeurt... één belletje en
32 ik sta er. Dan kom ik je halen en we gaan buiten.
33
34 Erna: In de tuin.
35
36 An: Nee, niet in de tuin. Naar het park of zo, gewoon buiten.
37
38 Erna: **(staart voor zich uit)** Ik weet niet of ik zo gauw buiten wil.
39
40 **(het licht dooft)** **Einde 1e bedrijf**
41
42 **Scènewissel:** alle ziekenhuisspullen weg. Tafel ,stoelen eetkamer, zetel +
43 salontafel (interieur van een kunstenaar)

TWEEDE BEDRIJF

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Scène 8

De woonkamer bij Erna en Bert thuis.

**Bert, Erna in rolwagen, en An zijn op aan de tafel.
Moeder op met taart.**

Martha: **Bananentaart met crème fouettée.**

Erna: Mama, je overdrijft.

Martha: Gij moet aansterken. **(tegen An)** Een feest zonder bananentaart was vroeger voor ons Erna ondenkbaar. Oh ja, en nog een flinke scheut chocoladesaus eroverheen. **(gaat naar de koelkast en opent ze)** En die heb ik hier in de frigo... Ik weet zeker dat... ons moe! Potverdekke, ze is er weer mee weg! **(gaat naar de deur)**

Erna: Mama, laat maar. Zet je er gewoon gezellig bij. Je hebt je genoeg uitgesloofd. **(lachend tegen An)** Ons moemoe haar enige ondeugd, chocolade!

Bert: **(tegen Martha)** Erna heeft gelijk, zet je er gezellig bij.

Martha: **(imiteert)** “Zet je er gezellig bij.” Die overdreven vriendelijkheid van u staat me niet aan.

Bert: Tijd voor de cadeautjes.

Erna: Cadeautjes?

Bert: Je eerste dag thuis. Geen feest zonder cadeautjes. We hebben daarstraks getoost op een spoedig herstel en een lang en gelukkig leven samen. En daar bedoelde ik voornamelijk mee, wij tweeën. Erna liefste, jij en ik. En nu we...

Martha: We zijn natuurlijk **allemaal** blij dat ge thuis zijt. An, doe ze nog eens vol. **(An schenkt in)** Ik haal vlug mijn cadeau voor u.

Bert: Ik dacht dat ik aan 't spreken was.

Erna: Ach, Bert, we zullen nog zoveel tijd hebben om te praten nu...

1 Martha: **(met pakje)** Hier voor u, ik denk dat ge er heel blij zult mee zijn.
2
3 Erna: Dank je. **(leuk)** ... een beetje zenuwachtig. **(opent het pakje en**
4 **leest niets vermoedend en moeizaam)** Babyf... **Babyfoon?**
5
6 Martha: Ja, een babyfoon. Kent ge dat niet? Twee apparaatjes, kijk, ge zet
7 ze allebei op. **(drukdoende om het apparaat te installeren**
8 **bemerkt ze niet de pijnlijke reactie van Erna)**
9
10 Bert: We kennen het, Martha.
11
12 Martha: **(verontwaardigd)** Martha?
13
14 Bert Ik had zo gedacht, nu we onder één dak wonen...
15
16 Martha: Ja?
17
18 Erna: “Mevrouw” klinkt nogal afstandelijk, niet?
19
20 Martha: “Afstandelijk”? Erna spreek nu eens gewoon. ’t Is niet omdat gij
21 met dat pretentieuze kladschildertje gaat samenwonen dat ge van
22 die stadhuiswoorden tegen uw moeder moet gebruiken.
23
24 Erna: Martha is toch je naam.
25
26 An: **(bemiddelend)** Een mooie naam.
27
28 Martha: **(tegen An)** Moeit u niet. Gij zijt niet van de familie.
29
30 Erna: Moeder.
31
32 Martha: En wij zullen het er later nog wel eens over hebben. ‘t Is nu het
33 moment niet. Kijk, het is geïnstalleerd. Probeer eens? **(Ze houdt**
34 **het inspreekapparaat voor de mond van Erna)** Toe zeg eens
35 iets? Fantaseert maar iets. ’t Mag iets onnozel zijn. Ja? Weet ge
36 niets?
37 **(verwijdert zich een beetje)** Ik zal het eens voordoen. Hallo,
38 hallo, is ons Erna thuis? ... Hoort ge het? Het werkt hé. ... Ja, ze
39 is terug thuis en het is feest. Hallo..., Erna zijt gij thuis? **(Ze**
40 **houdt nu het inspreekapparaat voor de mond van Erna.)** Nu
41 gij.
42

1 Bert: **(geïrriteerd)** “Mevrouw Verbeek”, we weten allemaal hoe zo’n
2 apparaat werkt. Normaal is het voor baby’s. Kun je lezen:
3 “babyfoon” Voor baby’s.
4

5 Martha: Oh lala, mijnheer is kwaad. Maar ja, gij kunt u dat niet voorstellen
6 hoe praktisch deze “babyfoon” wel kan zijn. Dat is aan een **(wijst**
7 **naar het hoofd)** rioolputteke niet besteed.
8

9 Erna: Moeder, laat ons het een beetje gezellig houden, ja?
10

11 An: Zal ik de taart snijden? De lekkere taart.
12

13 Erna: Voor mij graag een stukje.
14

15 An: Voor u mevrouw Verbeek?
16

17 Martha: **(geeft boos haar dessertbordje aan)**
18

19 An: Bert?
20

21 Bert: Voor mij niet, dank je.
22

23 Martha: Zelf gebakken. Niet goed genoeg voor meneer? Zoek eerst een
24 job, dan kunt ge naar een sjieke banketbakker gaan.
25

26 Erna: Moeder, zo is het genoeg.
27

28 Martha: **(helemaal overstuur)** Kiest gij maar voor hem. **(wenend)** Ge ziet
29 wel hoever ge gekomen zijt. **(gaat af)**
30 En ge hebt mij zelfs niet eens bedankt voor dit duur cadeau.
31

32 Erna: Dank je mama. Ik ben er blij mee mama. **(stilte)**
33 Dit was dan het dessert.
34

35 Bert: Het toetje.
36

37 An: Niet te zwaar aan tillen. Je moeder heeft het nog zeer moeilijk. Ze
38 loopt op de toppen van haar tenen. En wat die babyfoon betreft,
39 uit bezorgdheid moet je maar denken.
40 Ik heb in elk geval ook nog een geschenk. **(geeft Erna een boek)**
41 Het stond op je verlanglijst.
42

43 Erna: “Biologisch tuinieren”. Wat prachtig. Hoe wist jij...

1 An: Het idee werd mij ingefluisterd. **(kijkt naar Bert)**
2
3 Erna: Dank je, ik ben er heel blij mee. Zodra ik mijn vierwielertje aan
4 de kant kan zetten...
5
6 An: Ik hoop dat het heel spoedig is.
7
8 Erna **(lachend)** Zolang eten we maar groentjes met vergif.
9
10 Bert: De verwennerij is nog niet afgelopen. Ik heb ook nog een
11 verrassing.
12
13 Erna: Ik denk dat ik weet wat het is. Voor de dag ermee. Laat zien.
14
15 Bert: Ik kan het niet laten zien. Ik kan het je alleen vertellen. Ik heb een
16 baan.
17
18 Erna: Een baan!
19
20 Bert: Bij “Starwars”. Tribunes en podia installeren. Voor allerlei
21 doeleinden. Optredens, festivals, neem nu, Werchter, Dranouter,
22 Tien om te zien. Een toffe job. Altijd buiten, geen saai
23 bureauwerk of zo.
24
25 Erna: De ideale job voor jou.
26
27 Bert: En promotie mogelijkheden. Later kan ik mij bezighouden met de
28 decoratie en als alles goed loopt word ik ontwerper.
29
30 Erna: Geweldig.
31
32 Bert: En wie weet hoeveel beroemdheden ik ontmoet. Tina Turner,
33 Alanis Morisset...
34
35 Erna: U 2
36
37 Bert: Jouw favoriete groep. Zou best kunnen.
38
39 An: Waw!
40
41 Bert: **(tegen Erna)** Wel als U 2 aan de beurt is dan timmer ik voor jou
42 een eretribune opzij van de coulissen. Waar jij met je Cadillac
43 veilig kunt parkeren.

1 An: Dan ben jij de first lady die de handtekeningen verzamelt.
2
3 Erna: Als ik er weer wat beter uitzie.
4
5 Bert: Je zal zien hoe vlug dat zal gebeuren, nu je thuis bent.
6 Erna, ik zal je soigneren. Ik zal ervoor zorgen dat jij alle medische
7 hulp krijgt die je nodig hebt. We worden samen zeer gelukkig.
8
9 An **(voelt zich ongemakkelijk)** Ik denk dat ik maar eens opstap.
10
11 Bert: Nee, alsjeblief, wacht. **(haalt iets uit zijn zak)** Ik zou je willen
12 vragen om getuige te zijn van... Erna, liefste, de trouwerij is
13 uitgesteld, het grote feest bedoel ik. Maar voor mij is er niets
14 veranderd. **(neemt doosje met ringen)** Ik vraag je, in het bij zijn
15 van An, onze getuige, jawel, Erna liefste, wil je vanaf nu mijn
16 vrouw zijn?
17
18 Erna: **(zeer ontroerd)** Ja Bert, als jij mijn man wilt zijn. In kwade
19 dagen zoals nu en in de betere dagen die zeker zullen komen.
20
21 Bert: Ik wil niets liever. **(doen elkaar de ringen aan en zoenen)**
22 En nu een toast op ons geluk. **(schenkt in)**
23
24 An: En bananentaart.
25
26 Bert: Ja An, geef mij maar een heel groot stuk. **(terwijl ze smakelijk**
27 **eten)**
28
29 Erna: Hij is prachtig, de ring.
30
31 An: Mag ik eens kijken? Waw!
32
33 Bert: Dat had je niet verwacht hé, mevrouw Verbist
34
35 Erna: In de verste verte niet.
36
37 An: En je zei dat je wist wat hij jou wilde geven.
38
39 Erna: Ach, laat maar zitten.
40
41 Bert: Inderdaad, je zei dat je wist wat ik je zou geven.
42
43 Erna: 't Is niet belangrijk.

1 Bert: Nu je mijn vrouwtje bent moet je me alles vertellen. Kom op!
2
3 Erna: Ik dacht, ik dacht heel even aan het schilderij.
4
5 Bert: Het schilderij?
6
7 Erna: Ja, mijn portret.
8
9 An: Natuurlijk, het portret van Erna.
10
11 Bert: Een andere keer. Het staat boven in mijn atelier.
12
13 Erna: Ik wil het zo graag zien.
14
15 An: Dan moet je het even halen Bert.
16
17 Bert: **(aarzelt)** Ik zal het halen, maar je moet me beloven dat je het zal
18 bekijken door de ogen van een kunstenaar. Ik heb een zeer
19 moeilijke techniek toegepast. **(Bert af)**
20
21 Erna: Het komt daar aan de muur. Ik zal er naar kijken van 's morgens
22 tot...
23
24 An: Heb jij het hem al verteld?
25
26 Erna: Wat?
27
28 An: Je weet wel, wat jij me verteld hebt over het ongeval.
29
30 Erna: Ik durf het niet.
31
32 An: Bert moet het weten.
33
34 Erna: Hij zou het afstappen.
35
36 An: Je hebt me beloofd het hem zo spoedig mogelijk te vertellen.
37
38 Erna: Waar bemoei jij je mee!
39
40 An: Het is niet eerlijk Erna, hij neemt alle schuld op zich. Hij moet
41 weten dat je je autogordel niet aan had en dat de auto vuur vatte
42 door jouw sigaret.
43

1 Erna: Zwijg, hij is er.
2
3 Martha: **(op)** Die is zot geworden zeker. Hij is boven op zijn
4 kladderkamer. Is dit nu nog een uur om lawaai te maken. Ons moe
5 slaapt al. Trouwens wat heeft hij daar op zolder verloren?
6
7 Erna: Hij haalt het schilderij. Mijn portret.
8
9 Martha: Zijn cadeau? Goedkoop hé.
10
11 Erna: Moeder!
12
13 Martha: 't Is toch waar zeker. Een beetje verf van ver op een doek
14 gesmodderd. 't Is al laat, gij moet naar uw bed.
15
16 Erna: Naar bed? De avond begint nog maar net. Kijk eens... mijn
17 trouwring.
18
19 Martha: Doe niet zo belachelijk...dat is geen trouwring.
20
21 Erna: Maar...
22
23 Martha: Een trouwring krijgt gij in het stadhuis of in de kerk.
24
25 Erna: Maar luister nu toch eens.
26
27 Martha: 't Staat niet geschreven, dan zijt ge niet getrouwd.
28
29 Bert: **(op met schilderij, er hangt een doek over.)**
30
31 Martha: We zullen het er nog eens uitgebreid over hebben.
32
33 Erna: **(heel enthousiast tegen Bert)** Doe maar!
34
35 **(Bert toont het schilderij. Het publiek ziet het resultaat niet.**
36 **Martha en Erna schrikken. Martha krijgt weer een**
37 **hysterische bui. Ze neemt het mes van de taart, loopt richting**
38 **Bert. Hij laat het schilderij vallen. Martha kerft woedend in**
39 **het doek en huilend) Sadist! Sadist! Gij zijt een sadist gij!**
40
41 **(het licht dooft)**
42 **Scène wissel: alles van de tafel. Stoelen erop, emmer met dweil en**
43 **afrekken. Bert dweilt.**

1 **Scène 9**

2 **(Bert dweilt en rug naar ingang)**

3

4 An: **(zachtjes op en kriebelt Bert die haar niet heeft gezien)** Je lieve
5 schoonmoeder heeft mij binnen gelaten. Ze zag mij aankomen
6 door het raam. Ze was vlug beneden.

7

8 Bert: Ssstt! Niet over Martha, asjeblief?

9

10 An: Praat ze nog steeds niet?

11

12 Bert: Nog altijd doofstomme film.

13

14 An: Waar is Erna.

15

16 Bert: In de tuin.

17

18 An: Nog altijd hetzelfde?

19

20 Bert: Ze kan het niet aanvaarden.

21

22 An: Dat ze nooit meer zal kunnen lopen?

23

24 Bert: Ja. De dokter heeft het haar gisteren verteld.

25

26 An: Ze is altijd blijven geloven dat ze ooit zonder rolstoel zou kunnen.
27 Ze zal onze steun nodig hebben.

28

29 Bert: Wij willen een tweede opinie.

30

31 An: Een andere specialist.

32

33 Bert: Erna heeft Frank gecontacteerd.

34

35 An: Frank? ... op aanraden van Martha?

36

37 Bert: Zou kunnen. Enerzijds bewonder ik hem. Erna heeft hem in de
38 kliniek laten vervangen wegens persoonlijke redenen en deze
39 namiddag komt hij langs.

40

41 An: Frank kent waarschijnlijk goede specialisten.

42

43 Bert: Alle middelen zijn goed. Ik wil haar plannen niet dwarsbomen.

1 An: Wil ze nog steeds niet buitenkomen?
2
3 Bert: Ze wordt hysterisch als ik er nog maar over praat.
4
5 An: En bezoek?
6
7 Bert: Jij bent de enige. Zelfs Lieve en Mark mogen haar niet komen
8 bezoeken.
9
10 An: Kom, ik dweil wel even verder. **(Ze dweilt, Bert op zetel)**
11
12 Bert: **(op zetel)**
13
14 An: Doet zij dat niet? Dweilen? ... Martha.
15
16 Bert: Misschien wil zij dat wel, maar ik wil het niet, de heks.
17
18 An: Kan ik nog iets doen?
19
20 Bert: Ze schrijft.
21
22 An: De heks?
23
24 Bert: Nee, Erna. Ze schrijft een dagboek.
25
26 An: En wat schrijft ze?
27
28 Bert: Dat weet ik niet. Niemand mag het lezen.
29
30 An: Jij ook niet?
31
32 Bert: Nee.
33
34 An: Ik dacht dat jullie...
35
36 Bert: Een therapie, het is een soort therapie. Dokter Vermanderen
37 vertelde het mij.
38
39 An: Dokter Vermanderen?
40
41 Bert: Haar psycholoog, heel bekwaam. Ik heb hem een paar keer
42 gesproken na het ongeval. Als het moeilijk gaat, kan ik ook bij
43 hem terecht.

1 An: **(heeft ondertussen alles gedweild en weggezet, nu naar Bert)**
2 Mag hij haar dagboek lezen?
3
4 Bert: Dat weet ik niet.
5
6 An: Je weet niet veel. Praten jullie al wel eens met mekaar?
7
8 Bert: Praten? Erna heeft niet veel meer te vertellen...
9
10 An: Niet te verwonderen.
11
12 Bert: ... en het weinige dat ze dan nog kwijt wil, schrijft ze in haar
13 dagboek.
14
15 An: **(achter zetel)** Je ziet er moe uit Bert.
16
17 Bert: Ik ben niet moe, ik ben het moe. Begrijp je dat?
18
19 An: Je zou voor minder. **(stilte en naast Bert)** Je zou er eens uit
20 moeten.
21
22 Bert: Dokter Vermanderen zei dat ik niets mag forceren.
23
24 An: Ze is nu al vier maanden thuis. Noem jij dat forceren?
25
26 Bert: **(recht)** Ik wil het er niet meer over hebben. Jij begrijpt dat niet.
27
28 An: Ik begrijp het maar al te goed. Erna heeft het hier wel even voor
29 het zeggen.
30
31 Bert: Erna is gehandicapt.
32
33 An: En jij? Met handen en voeten aan haar rolwagen gebonden.
34
35 Bert: An...
36
37 An: Het is toch waar. Als zij niet buiten wil, ga dan alleen.
38
39 Bert: Niet doen. Het is tenslotte allemaal mijn schuld.
40
41 An: Gaan we die toer weer op? Het was een ongeval. Dag in dag uit
42 zorg je voor haar, je hebt een baan gezocht en je betaalt haar
43 onkosten.

1 Bert: **(op stoel aan de tafel)** En ik hou van haar. Ik wil haar gelukkig
2 maken.
3
4 An: **(naar Bert)** Dat is wel duidelijk ja. Maar dat wil niet zeggen dat
5 jij je mee moet ingraven. Erna kiest tenslotte, zelf voor dit
6 gevangenisleven.
7 Bert, jij bent jong, en gezond. **(verleidelijk)** Je bent jong en je wil
8 wat!
9
10 Bert: **(duidelijk geïrriteerd)** Erna is in de tuin.
11
12 An: Ik herken jou niet meer. Vroeger de grootste lolbroek en ...
13
14 Bert: In de tuin. **(stilte)**
15
16 An: **(even afstand)** En het schilderen? Heb je nog geschilderd?
17
18 Bert: Nee.
19
20 An: En waarom niet? Omdat de toverheks het doek in flarden sneed.
21
22 Bert: **(recht en cour)** An, hou op. Asjeblief.
23
24 An: Nee, ik hou niet op! Ik hou potverdomme niet op!
25
26 Bert: De toepassing van die marmertechnieken op het portret,
27 associeerde Martha, en Erna eigenlijk ook, met de verminking in
28 Erna haar gezicht.
29
30 An: Belachelijk.
31
32 Bert: Dat probeerde ik hen uit te leggen. Maar daar hadden ze geen
33 oren naar.
34
35 An: Ik vond het schilderij prachtig.
36
37 Bert: Echt?.
38
39 An: Het zou zelfs niet misstaan in 't SMAK".
40
41 Bert: 't SMAK? Lief, dat je zoiets zegt.
42
43 An: Bert je moet terug schilderen. Je bent ervoor in de wieg gelegd.

1 Het was je passie.
2
3 Bert: Ik schilder graag, ja. Ik schilder heel graag.
4
5 An: Zie je wel. Dat mogen ze jou ook niet afnemen, schilderen.
6 Waarom maak je het portret van Erna niet opnieuw? Zonder
7 marmertechnieken.
8
9 Bert: Ik heb er ook aan gedacht, maar ik kan het niet.
10
11 An: Met de foto erbij is dat voor jou toch kinderspel.
12
13 Bert: Luister, An, misschien begrijp jij dat niet maar schilderen, begint
14 bij een gevoel, en niet bij een foto. Een kunstenaar schildert wat
15 hij voelt. Het komt van binnenuit.
16
17 An: Ja.
18
19 Bert Erna is veranderd. Ze is niet langer de vrouw van die foto.
20
21 An: Ik begrijp je. En toch moet je terug schilderen.
22
23 Bert: Later, misschien. **(stilte)**
24
25 An: Hoor eens? **(korte stilte en bootst een ezel na)** ...i.aa ...i.aa...
26 Je ezel wordt al ongeduldig. Haal hem uit zijn kot. En begin Bert.
27 Begin er terug aan. Desnoods schilder je... een heks.
28
29
30
31 **(het licht dooft)**
32
33 **scènewissel): An zet achterste stoel tegen de muur en beiden af.**
34 **Erna op met pot , worteltjes, krant en mesje**
35

1 **Scène 10**
2 **(Erna zit in rolstoel aan de tafel en schilt worteltjes.)**
3
4
5 Moemoe: **(op)** Is dat chocolade?
6
7 Erna: Nee, moemoeke, dat is geen chocolade, dat zijn worteltjes. Dat zie
8 je toch.
9
10 Moemoe: Peekes... peekes, zijn goed voor de konijnen. **(stilte)** Spijtig dat
11 het geen chocolade is.
12
13 Erna: Jij weet de chocolade anders toch liggen.
14
15 Moemoe: In de kast.
16
17 Erna: Wel dan.
18
19 Moemoe: 't Is dat ik ruzie krijg van ons Martha als ik in de kast zit.
20
21 Erna: Ons Martha is er toch niet.
22
23 Moemoe: 'k Durf niet.
24
25 Erna: Zal ik voor jou eens een stukje chocolade nemen.
26
27 Moemoe: Durft gij dat.
28
29 Erna: Voor jou ga ik door een vu...ur moemoe. **(rijdt naar de kast)**
30 Hier een hele reep. Maar je mond afwassen als hij op is.
31
32 Moemoe: Ja, anders ziet ons Martha het en dan krijg ik weer ambras. **(ze**
33 **eet)** Wilt gij eens proeven?
34
35 Erna: Nee nee, moemoeke, 't is allemaal voor jou.
36
37 Bert: **(op en zoent Erna)** Dag schat. Hier zie, ons moemoe!
38
39 Moemoe: We zijn peekes aan 't kuisen.
40
41 Bert: Ik zie het aan je mond.
42
43 Moemoe: Niet zeggen tegen ons Martha.

1 Bert: Bijlange niet moemoe. Martha, spreekt niet tegen mij, dat weet jij
2 toch.
3
4 Moemoe: Dat is waar ook, ons Martha spreekt niet tegen Bertje.
5 Ik ga naar boven. Ik kom strakjes misschien nog eens terug.
6
7 Erna: Ik heb dat graag, moemoe, dat jij komt.
8
9 Moemoe: Dat weet ik, suske. **(af)**
10
11 Erna: Als er met ons moemoe iets zou gebeuren...
12
13 Bert: Ze had precies weer een helder moment.
14
15 Erna: Deze morgen zei ze weer niet veel, alleen een beetje wartaal.
16 Maar deze namiddag was ze een spraakwaterval.
17
18 Bert: Erna, ik heb Mark en Lieve gezien. Ze vroegen naar jou.
19
20 Erna: Hoe gaat het met Lieve? Is ze al zwanger?
21
22 Bert: Zwanger? **(lacht)**
23
24 Erna: Ze wilden toch een kindje.
25
26 Bert: Ze heeft een hele dikke buik. Misschien snoept ze te veel.
27
28 Erna: Ja dus? Fantastisch... fantastisch voor hen.
29
30 Bert: Ze verwachten ons zaterdag. Lieve laat jou de kinderkamer zien.
31
32 Erna: **(stilte)** Ik ga niet, Bert.
33
34 Bert: Dat kan je niet maken. Ze hebben ons uitgenodigd.
35
36 Erna: Ik ga niet.
37
38 Bert: **(Bert neemt bierflesje naar zetel, en ontstopt, drink en even**
39 **stil, dan terug richting erna)** Erna, ooit moet jij toch eens terug
40 onder de mensen komen. Ik kan aannemen dat je niet graag naar
41 de disco gaat, maar goede vrienden zoals Lieve en Mark zullen
42 blij zijn je weer terug te zien.
43

1 Erna: Ga maar alleen.
2
3 Bert: Erna liefste, zo kan het echt niet langer. Je moet terug naar dokter
4 Vermanderen gaan. Zonder begeleiding komen we hier niet uit.
5
6 Erna: Ik ga niet meer naar dokter Vermanderen. Dat weet je.
7 Ik heb er mijn redenen voor.
8
9 Bert: Je moeder! Zij heeft je omgepraat.
10
11 Erna: 't Heeft niets met mama te maken.
12
13 Bert: Och, kom aan. (stilte)
14
15 Erna: Dokter Vermanderen, een knappe man, niet?
16
17 Bert: Niet echt mijn type.
18
19 Erna: Een beetje ernstig ja?
20
21 Bert: Knap? Ja zeker, van mannen heb ik niet zoveel verstand.
22
23 Erna: Een zeer knappe man. Ik zou wel eens willen zien hoe dokter
24 Vermanderen zou reageren als hij morgen met een gezicht als het
25 mijne door het park moest lopen... pardon rijden!
26
27 Bert: Ik wil terug een normaal leven.
28
29 Erna: **Jij** wilt terug een normaal leven?
30
31
32 (het licht dooft)
33 scènewissel: worteltjes en toestanden weg. Bierflesje, stopje en aftrekker weg.
34 Erna en An op (cour kant)
35
36
37 **Scène 11**
38 (An en Erna op)
39
40
41 Erna: Doe geen moeite.
42
43 An: Het park is toch niet ver. Hoogstens twee straten.

1 Erna: Doe asjeblief geen moeite. Ik wil het niet.
2
3 An: Vroeger gingen we alle dagen naar het park!
4
5 Erna: Joggen! We gingen elke morgen joggen. Conditie opbouwen,
6 weet je nog! Conditie, wat is dat An? Ben ik al lang vergeten.
7
8 An: O.k, niet naar het park. Ik begrijp het. We proberen tot aan de
9 hoek van de straat. Vijftig meter en terug naar binnen. Je zal zien
10 dat het best meevalt.
11
12 Erna: Nee.
13
14 An: Begrijp jij dan niet hoe verstikkend deze situatie werkt...
15
16 Erna: Ik hou je niet tegen.
17
18 An: ...op Bert, bedoel ik. Hij krijgt geen adem meer. Dat loopt niet
19 goed af.
20
21 Erna: An, wat Bert betreft, daar hoef **jij** je geen zorgen over te maken.
22
23 An: Maar jij wel. Heb jij er al eens goed over nagedacht wat dit voor
24 Bert betekent? Die jongen heeft geen leven meer.
25
26 Erna: En ik dan?
27
28 An: Je denkt alleen aan jezelf.
29
30 Erna: Heeft Bert geklaagd misschien?
31
32 An: Bert klaagt nooit. Maar je moet wel stekeblind zijn om niet te zien
33 hoe hij zich voelt.
34
35 Erna: En jij moet wel stekeblind zijn om niet te zien hoe ik me voel.
36
37 An: Dat is gemeen! Bijna dagelijks kom ik je bezoeken. Ik vertel je al
38 de nieuwtjes over... Mijn God, jij gebruikt mij om te weten wat
39 er hier zo allemaal gebeurt. Al de nieuwtjes en roddels krijg jij op
40 een gouden bordje voorgeschoteld. Door mij hoef je helemaal niet
41 buiten te komen om te weten wat er hier in het dorp allemaal
42 gaande is.
43 Voor mij is het ook zomer...

1 Erna: Als jij door het park loopt kijken de mensen je na, omdat je mooi
2 bent...
3
4 An: Heb ik nog niets van gemerkt.
5
6 Erna: An, je weet beter. Jouw aangezicht is zo mooi, zo gaaf, zo fris. Ik
7 heb absoluut geen zin om “de Beauty en de Beast” te spelen.
8 **(huilt)**
9
10 An: Erna, sorry, ik wil je niet kwetsen. Ik maak me zorgen. Ik weet
11 niet hoe het verder moet met jou... en met Bert.
12
13 Erna: Ik weet het zelf niet. Ik krijg geen enkele garantie dat een operatie
14 mijn aangezicht weer mooier kan maken.
15
16 An: Er zijn toch heel knappe chirurgen, kunstenaars op dat gebied.
17
18 Erna: Niet voor brandwonden, zoals de mijne.
19
20 An: Ik ken toch iemand...
21
22 Erna: Met brandwonden?
23
24 An: Hij was toch lelijk verminkt?
25
26 Erna: Brandwonden?
27
28 An: Door de voorruit van zijn wagen gevlogen.
29
30 Erna: Dat is iets anders. Het behandelen van brandwonden is veel
31 moeilijker. De huid die men inplant is zeer dun. Door het
32 samentrekken van de huid blijven de littekens nog altijd heel
33 lelijk.
34
35 An: Ik dacht dat de wetenschap veel verder stond.
36
37 Erna: Men zoekt naar nieuwe technieken. Eiwitmatjes met een inplant
38 van cellen of zo, maar deze techniek is nog maar in zijn beginfase.
39 Ze weten nog niet wat de resultaten op lange termijn zullen zijn.
40 En tot dan wil ik niet de sensatie van het dorp zijn.
41
42 An: Erna, je overdrijft.
43

1 (het licht dooft)

2

3 scènewissel: Erna aan tafel met dagboek

4

5

6 Scène 12

7

(Bert komt uit de tuin met lakens, Erna zit in haar rolstoel en schrijft in haar dagboek)

8

9

10

11 Bert: Dat was op het nippertje.

12

13 Erna: De weerman voorspelde regen voor vandaag.

14

15 Bert: Ik leg ze even in de wasmand.

16

17 Erna: We vouwen ze op.

18

19 Bert: Zonder te strijken?

20

21 Erna: Ja.

22

23 Bert: Ik kan mijn oren niet geloven. Zolang we samen zijn heb jij...

24

25 Erna: ...de lakens altijd gestreken, en nu vind ik dat niet meer nodig.
(stilte)

26

27 Bert: (gooit lakens op zetel) Erna, we moeten eens praten.

28

29 Erna: O.K, ik zal ze strijken.

30

31 Bert: Jij weet best wat ik bedoel.

32

33 Erna: Je gaat toch weer niet zeuren over buitengaan of zo?

34

35 Bert: Nee, daar zullen we het deze keer niet over hebben.

36

37 Erna: Ook niet over dokter Vermanderen.

38

39 Bert: Haalt dat iets uit misschien?

40

41 Erna: Is er dan nog een probleem?

42

43

1 Bert: **(cynisch)** Een probleem? Bijlange niet, er zijn geen problemen.
2 Alles loopt hier op wielmpjes. **(zet zich op zetel)**
3
4 Erna: Niet alles, Bert, ik alleen.
5
6 Bert: **(verheft de stem)** Dat is nu net wat ik bedoel. Het is onmogelijk
7 om met jou nog eens een serieuze conversatie aan te gaan.
8
9 Erna: **(rijdt naar Bert)** Waarover wil je praten?
10
11 Bert: Waarover?... Erna, ik raak jou kwijt.
12
13 Erna: Wat wil je dat ik doe?
14
15 Bert: Praten moet je doen, vertellen wat er allemaal in je hoofd speelt.
16
17 Erna: Jij begrijpt me niet.
18
19 Bert: Hoe kan ik je begrijpen als jij me nooit iets vertelt. Vertel me wat
20 je voelt, hoe jij je voelt. Hoe jij de toekomst ziet. Wat je verlangt.
21 Wat ik voor je kan doen?
22
23 Erna: Jij doet al meer dan genoeg. Je moet kalm blijven, dat is alles.
24
25 Bert: Hoe kan ik kalm blijven als ik moet aanzien hoe jij...
26
27 Erna: **(klein stukje weg)** Schuldgevoelens, nog altijd.
28 Absoluut niet nodig.
29
30 Bert: Dat is gemakkelijk gezegd. **(stilte)**
31
32 Erna: Hou jij nog van mij?
33
34 Bert: **(zacht naar haar toe achter de rolstoel, zijn wang raakt de**
35 **hare)** Twijfel jij daaraan?
36
37 Erna: Ik wil het horen Bert. Hou jij nog van mij?
38
39 Bert: **(zacht)** Maar natuurlijk hou ik van jou.
40
41 Erna: Geef mij dan één goede reden waarom jij van me houdt?
42
43 Bert: **(neemt aftand, cour)** Doe niet zo belachelijk.

1 Erna: Jij wou met mij praten. **(stilte)** Wel? Eén goede reden.
2
3 Bert: Je bent mijn vrouw.
4
5 Erna: Dat zegt niets.
6
7 Bert: Maar Erna...
8
9 Erna: Zal ik het jou eens vertellen? Jij houdt van mij omdat ik het
10 zonnetje in huis ben en omdat ik zo mooi ben en omdat ik zo
11 lekker kan vrijen en omdat...
12
13 Bert: Erna hou op!
14
15 Erna: Of hou je van mij omdat ik zo'n "mega" zwaar blok aan jouw
16 been ben. Hou je daar misschien van?
17
18 Bert: Erna liefste, jij weet niet meer wat je vertelt. Je bent verbitterd. Zo
19 kan ik je niet helpen. **(stilte)** Ik wil jouw dagboek lezen. **(Naar**
20 **de tafel waar het dagboek nog ligt, Erna is vlugger)**
21
22 Erna: **(houdt het boek stevig vast)** Je hebt me beloofd het niet te lezen.
23
24 Bert: Het hoorde bij de therapie van dokter Vermanderen. Maar nu
25 schrijf je al maanden vellen vol. Ik vraag me af wat jij allemaal in
26 dat boek schrijft dat ik niet mag weten. Je bouwt een muur om je
27 heen. Ik kan er niet meer in Erna.
28
29 Erna: Maak je geen zorgen over mij. Ik weet waar ik aan toe ben.
30
31 Bert: Jij bent niet gelukkig Erna. Ik wil je weer zien lachen. Ik wil je
32 weer zien leven.
33
34 Erna: Net als vroeger?
35
36 Bert: Ja, net als vroeger.
37
38 Erna: Bert je bent schattig, schattig naïef.
39
40 Bert: Geef mij het dagboek? **(wil het dagboek nemen)**
41
42 Erna: Niet doen Bert. **(drukt het dagboek tegen zich aan)**
43

1 Bert: Geef hier, kom!
2
3 Erna: Nee! (**ruziën**)
4
5 Bert: Geef hier! (**grijpt het dagboek, Erna lost het niet en gaat tegen**
6 **de grond**). Erna, pijn? Erna liefje, sorry, heb ik je pijn gedaan.
7
8 Erna: (**huilt**) Het is van mij! Van mij, alleen van mij!
9
10 Bert: Ja, liefste, alleen van jou.
11
12
13 (**het licht dooft**)
14
15
16 **scènewissel: Bert zet Erna in rolstoel en beiden af.**
17 **Martha: naait aan de tafel**
18
19 **Scène 13**
20 (**De bel gaat en even later, An op samen met Martha**)
21
22 An: Ze is in de tuin zeker?
23
24 Martha: Nee, Frank is met haar bezig. Ons Erna wil mij er nooit bij. Dat
25 versta ik niet. Frank heeft geen bezwaar. Het is een toffe gast. Hij
26 is zo...
27
28 An: Nog lang, de oefeningen?
29
30 Martha: Twee maal een half uur per dag. Maar soms is hij hier veel langer.
31 Ik heb zo'n vermoeden dat ze elkaar veel te vertellen hebben. Ik
32 bewonder hem omdat hij zoveel tijd voor ons Erna maakt. Hij
33 heeft de halve wereld al rondgereisd maar dit jaar blijft hij thuis,
34 omdat hij ons Erna niet in de steek wil laten. Ik denk dat hij nog
35 altijd een boontje voor haar heeft en omgekeerd, daar ben ik zeker
36 van.
37
38 An: Erna houdt van Bert.
39
40 Martha: (**zet zich aan de tafel, naait verder**) Zij draagt zijn ring, dat is al.
41
42 An: (**An in zetel en stilte**) Zou Frank Erna niet kunnen overhalen om
43 eens buiten te gaan?

1 Martha: Ons Erna wil niet buiten gaan. En ik kan dat verstaan. Iedereen
2 zevert haar rond de oren, dat ze buiten moet. Maar als dat kind dat
3 niet wil, dan wil ze dat niet. Zo simpel is dat. De mensen zouden
4 haar toch maar aangapen en roddelen.
5

6 An: Erna sluit zich op. Ze zou terug onder de mensen moeten komen.
7 Al haar vrienden vragen naar haar.
8

9 Martha: Haar vrienden? De vrienden van Bert zeker.
10

11 An: Haar vrienden zijn toevallig ook de vrienden van Bert.
12

13 Martha: Ons Erna wil niemand zien. En dat is te verstaan, ze ziet er niet
14 uit.
15

16 An: **(richting Martha)** Maar begrijp je dan niet dat ze zich helemaal
17 isoleert. Ze weet niets meer van de buitenwereld af. Ze maakt
18 geen plezier meer. Ze raakt verbitterd. Ze is nog veel te jong om
19 alles op te geven.
20

21 Martha: Ze is niet verbitterd, waar haalt gij dat? Ons Erna is content. Ze
22 staat stevig met haar twee voeten op... Ik bedoel, ze weet waar ze
23 staat... zit. Verdomme, altijd op mijn woorden letten. Ik kan u
24 verzekeren dat dat niet gemakkelijk is.
25

26 An: Je moet niet op uw woorden letten als je tegen mij praat. Doe
27 maar rustig aan. **(zet zich st 1)**
28

29 Martha: Ik bedoel maar. Ons Erna accepteert haar toestand.
30

31 An: Voor Bert is het geen leven.
32

33 Martha: Met die moet gij geen compassie hebben. 't Is voor niemand niet
34 plezant.
35

36 An: Je mag niet zo hardvochtig zijn. Bert doet al wat hij kan.
37

38 Martha: Hij doet maar wat hij moet doen.
39

40 An: Ik bewonder hem.
41

42 Martha: **(begint gerief op te ruimen)** Ik haat dat ventje en dat stop ik niet
43 onder stoelen of banken.

1 An: Dan begrijp ik niet waarom je hier blijft wonen.
2
3 Martha: Omdat ons Erna niet zonder mij kan. En omdat ik Bert niet
4 vertrouw. En vooral omdat ik eis dat hij elke frank die hij verdient
5 aan ons Erna geeft. Hij zal boeten en betalen. En daar zal ik voor
6 zorgen.
7
8 An: Dat kan je niet menen.
9
10 Martha: Met mijn uitkering kan ik de onkosten niet betalen, en ons moe is
11 er ook nog.
12 Maar als ik ooit de lotto win, dan vliegt hij, en met zeep aan zijn
13 gat. (**stilte en op zetel**)
14
15 An: Wat zegt dokter Vermanderen over dat binnenblijven.
16
17 Martha: Ons Erna gaat niet meer naar die betweter.
18
19 An: Ah nee?
20
21 Martha: Daar gaat ons Erna niet meer naar toe.
22
23 An: En waarom niet?
24
25 Martha: Omdat ons Erna niet zot is. En omdat psychiaters niet deugen. Ik
26 ken die mannen maar al te goed.
27
28 An: Ben je zelf ooit...
29
30 Martha: Bijlange niet, ik niet, Albert, Erna haar vader.
31
32 An: Daar heeft Erna mij nooit iets over verteld.
33
34 Martha: Nogal wiedes. Zoiets hangt ge niet aan de grote klok.
35
36 An: Maar hulp zoeken bij een psycholoog is toch geen schande.
37
38 Martha: Dat hangt er van af. (**recht richting An**) Neem nu Albert. Hij kon
39 van de jonge meisjes niet afblijven. En toen ik dreigde het af te
40 stappen begon hij tranen met tuiten te schreeuwen. Hij vertelde
41 mij dat hij daar niets kon aan doen. Hij was er mee geboren, met
42 die drang. Het zat hem in de "genen." Kent gij dat woord?
43

1 An: Ja, ja natuurlijk.
2
3 Martha: Hij zou zijn leven beteren en wou naar een psychiater gaan.
4 Albert ging zo lang bij die zielenknijper tot **hij** het afstapte in
5 plaats van ik. Met een jonge pop nog wel. Daar moet ik geen
6 diploma voor hebben om te weten dat die drang niet in zijn
7 “genen” zat, maar wel in zijn ballen. **(Het licht dooft)**
8
9 **Scènewissel: An af. Martha op zetel met brei. Moemoe en Erna aan de**
10 **tafel.**
11 **Erna kaart.**
12
13 **Scène 14**
14 **(moemoe en Martha en Erna op)**
15
16
17 Moemoe: **(naar Martha)** Chocolade is gezond. Heel gezond.
18
19 Martha: Niet als ge er te veel van eet.
20
21 Moemoe: Te veel?
22
23 Martha: Een reepje per dag is meer dan genoeg.
24
25 Moemoe: Mag ik dan nog één reepje hebben?
26
27 Martha: Nee, moe, ge hebt er al een gehad.
28
29 Moemoe: Gisteren, dat was gisteren.
30
31 Martha: Als ge nu niet gaat stoppen met zagen, dan vliegt gij naar boven.
32
33 Moemoe: **(naar Erna toe)** Ons Martha is altijd kwaad op mij.
34
35 Erna: Geef haar toch een stukje chocolade. **(moemoe glundert)** ’t Is
36 het enige wat ze nog heeft.
37
38 Martha: Niks van. **(Moemoe kwaad af)** Ze moet luisteren.**(stilte)**
39 Trouwens ik heb met u ook nog een eitje te pellen.
40
41 Erna: Met mij? **(lacht weg)**
42
43 Martha: Ja met u. Waarom mag die lekkere van u vanavond uitgaan.

1 Erna: Hoe weet jij dat?
2
3 Martha: Dat doet er niet toe. Waarom?
4
5 Erna: Voor ik antwoord op deze vraag wil ik weten hoe jij dat weet.
6
7 Martha: Moeders weten alles.
8
9 Erna: Het was een vertrouwelijk gesprek tussen Bert en ... De
10 babyfoon!... Jij luistert ons af. Jij luistert ons potverdorie af met
11 de babyfoon! Ik had het kunnen denken. Waar zijn jouw
12 manieren? Als Bert dat moest weten.
13
14 Martha: Dat hoeft hij niet te weten.
15
16 Erna: Dat zal ik wel beslissen of ik het hem vertel of niet. Hoe dikwijls
17 heb jij ons al afgeluisterd? Altijd misschien? Ook als we gingen
18 slapen? 't Is walgelijk! ... Mijn eigen moeder.
19
20 Martha: Hij stond toevallig nog op, de babyfoon. Ik luister nooit
21 gesprekken af. Zo zit ik niet ineen.
22
23 Erna: Hoe kan ik dat geloven moeder. Het is niet de eerste keer dat je
24 liegt.
25
26 Martha: Als ik lieg, is dat alleen voor uw bestwil. Geloof me vrij. En als ik
27 voel dat het hier verkeerd gaat lopen, moet ik ingrijpen.
28
29 Erna: Maar hier loopt helemaal niets verkeerd.
30
31 Martha: Nee? Als Bert uitgaat, wat denkt gij dan dat er zal gebeuren?
32
33 Erna: Ach kom.
34
35 Martha: Eerst waart gij ook niet akkoord, hé? Ik heb het wel gehoord. Ik
36 dacht nog, stand houden Erna. Houd uw been stijf... (**reactie van**
37 **Erna**)... euh, ge weet wel. Maar ja, de schoonprater kon goed op
38 uw gemoed werken. Vroeger waart gij een vrouw uit één stuk...
39
40 Erna: Toen stond ik met beide voeten stevig op de grond... zeg het
41 maar!
42

1 Martha: Doe niet zo belachelijk. Weet gij wel welk risico ge loopt als
2 hij...
3
4 Erna: ...uitgaat met zijn vrienden?
5
6 Martha: ...en zijn vriendinnen.
7
8 Erna: Ik wil niet dat Bert eronderdoor gaat. Hij doet zoveel voor mij.
9 Een beetje ontspanning kan toch geen kwaad.
10
11 Martha: Uw vader moest zich nu en dan ook eens ontspannen, weet ge
12 nog?
13
14 Erna: Dat was anders.
15
16 Martha: Alle mannen zijn hetzelfde. Hun verstand zit tussen hun benen als
17 het er op aan komt!
18
19 Erna: Dat is niet waar.
20
21 Martha: Er zijn uitzonderingen moet ik toegeven. Bijvoorbeeld...
22
23 Erna: Spreek zijn naam niet uit moeder. Ik ben met Bert..."tot de dood
24 ons scheidt". **(wijst naar haar ring)** Heb je dat begrepen. Ik
25 vertrouw Bert. Hij maakt mij gelukkig en ik hou van hem.
26
27 Martha: Gij weet niet wat liefde is.
28
29 Erna: Weet jij het dan, moeder?
30
31 Martha: Daar zullen we het later nog wel eens over hebben. **(stilte)**
32 Hebt gij hier op de grond gemorst?
33
34 Erna: Ik zou het niet weten.
35
36 Martha: **(neemt het vaatdoek en dept het water op)**
37
38 Erna: Toch niet met de schotelvod!
39
40 Martha: 't Is maar water. **(legt het vaatdoek weg)**
41 Ge moet er voor zorgen dat Bert thuis blijft, want als hij een keer
42 van zijn vrijheid geproefd heeft, houdt gij hem niet meer binnen.
43

1 Erna: Moeder ik wil er niets meer over horen.
2
3 Moemoe: **(komt binnen en loopt eigenaardig)**
4
5 Martha: **(roept)** Bij mij moet ge niet komen janken.
6
7 Moemoe: Is ons Martha op u ook al kwaad?
8
9 Erna: Nee nee, moemoeke, ons Martha roept zo hard omdat ze denkt dat
10 ik een beetje doof ben.
11
12 Martha: **(tegen moemoe)** Hoe loopt gij nu? Gij hebt precies in uw broek
13 gepist.
14
15 Erna: **(lacht)** Gooi de schotelvod maar bij de was.
16
17
18 **(het licht dooft)**
19 **scènewissel: iedereen af.**
20 **Martha heeft kamerjas aan en ligt op de zetel**
21
22
23 **Scène 15**
24 **(Het is nacht. Bert komt dronken thuis en maakt relatief veel**
25 **lawaai. Hij steekt het licht aan. Martha waakt in nachtkleding**
26 **op de sofa)**
27
28
29 Martha: Kunt gij niet wat stiller zijn? Gij maakt iedereen wakker.
30
31 Bert: **(naar de tafel en gooit jas erop.)** Niet beginnen zagen hé.
32
33 Martha: Gij zijt zat!
34
35 Bert: Ik ben niet zat, ik ben er alleen maar eens goed ingevlogen.
36
37 Martha: 't Is een schande.
38
39 Bert: De vrienden waren blij dat ze me zagen. 't Heeft mij niets gekost.
40 **(zwaait met geld en naar Martha)** 'k Heb het allemaal terug bij.
41 Moet je het hebben, He? Hebben?
42
43 Martha: Uit de weg gij!

1 Bert: Mijn pint was nog niet leeg of er stond er al een volle... en ik had
2 dorst... en goesting natuurlijk. Na bijna een jaar, terug een fris
3 pintje aan mijn lippen. Mens, was dat een zaligheid!
4
5 Martha: Wat moeten we daar nu mee aanvangen.
6
7 Bert: Niet beginnen hé!
8
9 Martha: **(richting slaapkamer (cour))** Ik laat mijn dochter niet alleen met
10 een zatlap. Wie weet, wat vangt gij er nog mee aan.
11
12 Bert: Wat ik er mee aanvang? Wil je dat echt weten? ... Niks, helemaal
13 niks vang ik daar mee aan. Er is met jouw dochter toch niks meer
14 aan te vangen. ... en trekt zo geen mottige smoel. **(lacht)** Dat is
15 hier precies het huis van de mottige smoelen.
16
17 Martha: Buiten!
18
19 Bert: **(wil slaapkamer binnen gaan, Martha blokkeert met stoel)** Uit
20 de weg, ik wil naar mijn bed.
21
22 Martha: In geen honderd jaar!
23
24 Bert: Wie ga jij daar voor meebrengen, hé?... Toverheks.
25
26 Moemoe: **(op in nachtkleding)** Is onze va hier?
27
28 Martha: Naar uw bed moe! 't Is putteke nacht.
29
30 Moemoe: 'k Dacht dat ik onze va hoorde.
31
32 Martha: Maar nee, moe, onze va is toch dood.
33
34 Moemoe: Dood?
35
36 Bert: Hij is bij de engeltjes, in de hemel, dat weet jij toch.
37
38 Moemoe: Oh, ik dacht dat ik hem hoorde.... **(wil buitengaan)** Mag ik eens
39 iets vragen?
40
41 Bert: Natuurlijk moemoeke.
42

1 Moemoe: Dokter Peeters zei toen, dat onze va overleden is. Is onze va
2 eigenlijk overleden?
3
4 Bert: Ja moemoe, vava is overleden.
5
6 Moemoe: Oh. **(af en terug op)** Ge zei toch “overleden”, hé?
7
8 Bert: Ja.
9
10 Moemoe: Toch niet overreden?
11
12 Bert: Nee nee, moemoe.
13
14 Moemoe: Oh, wat een geluk.
15
16 **(Het licht dooft)**
17
18
19
20
21
22
23
24 **pauze**

DERDE BEDRIJF

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43

Scène 16

(Bert ligt op de zetel, colablikje op de salontafel.
Jas ligt nog op de tafel.
Bert dringt van het blikje, het smaakt niet
An komt binnen)

An: (roept off) Volgende keer breng ik er mee, moemoe.

Moemoe: (off) Dat is goed schatteke.

An: (bemerkt Bert) Oh, verlof?

Bert: Een houten kop.

An: Van gisteravond.

Bert: Wat dacht je.

An: Ik stond met de vroege, daarom ben ik niet lang gebleven. Jij
scheen je wel te amuseren.

Bert: Ik heb het verknald.

An: Verknald?

Bert: Hier thuis.

An: Een beetje dronken, so what?

Bert: Ik heb heel lelijke dingen gezegd.

An: Tegen Erna?

Bert: Tegen de toverheks.

An: Wat voor lelijke dingen?

Bert: Ik weet het verdomme niet meer. Dat is het ergste.

1 An: De waarheid waarschijnlijk.
2
3 Bert: Martha is razend. Ze heeft het zeker aan Erna verteld.
4
5 An: ...en aardig overdreven.
6
7 Bert: Mogelijk.
8
9 An: Wat zegt Erna?
10
11 Bert: Niets.
12
13 An: Schrijft ze?
14
15 Bert: Nee, ze staart voor zich uit. Ik krijg geen contact met haar.
16
17 An: Verschrikkelijk.
18
19 Bert: **(op en naar de tafel)** Het is mijn fout An. Het is allemaal mijn
20 eigen stomme schuld. Ik ben een gepatenteerde ellendeling. Ik
21 ben in de wieg gelegd om stommiteiten uit te halen. De ene na de
22 andere.
23
24 An: **(naar Bert toe)** Bert, hou op. Ik kan je zo niet zien. Plezier maken
25 hoort er ook bij. Maar dat was jij al lang vergeten.
26
27 Bert: Gisteren wist ik dat weer, heel even.
28
29 An: Tot je thuis kwam.
30
31 Bert: Ja.
32
33 An: Bert, wat ben jij veranderd. Ik kan het niet langer verdragen. Zij
34 maken je kapot. Laat de boel de boel en ga met me mee. Wij
35 twee..
36
37 Bert: **(houdt zijn vinger voor haar mond)** 't Zou mooi zijn, met je
38 mee gaan. Maar het kan niet.
39
40 An: Het kan wel Bert. **(benadert zeer voorzichtig en zoent Bert)**
41
42 Bert: **(beantwoordt, stilte)** An, je moet gaan. Dit kan echt niet.
43 **(jardin)** Ik hou van Erna.

1 An: Schuldgevoelens.
2
3 Bert: Ik hou van haar.
4
5 An: Zij verdient het niet.
6
7 Bert: Maak het niet kapot. Je betekent teveel voor mij.
8
9 An: Dat weet ik. **(voorzichtige poging om weer te zoenen)**
10
11 Bert: **(Er volgt een passionele zoen, Bert knoopt haar bloesje los)**
12

13
14 **(Het licht dooft)**
15

16 **scènewissel: beiden af. Jas en cola weg.**

17 **Erna: zit ongeveer in het midden in haar rolstoel**
18

19

20 **Scène 17**

21 **Erna staart voor zich uit en verroert niet wanneer Frank**
22 **binnenstapt met zak, handdoeken en masseergerief.**
23

24

25

26 Frank: **(off)** Ik vind het wel mevrouw Verbeek, dank u.

27 **(op)** Hi! En Erna in vorm? **(kus op wang en naar de tafel, doet**
28 **jasje uit en tijdens het gesprek legt hij handdoeken en gerief**
29 **klaar.)**

30

31 Erna Frank... ik weet het.

32

33 Frank **(leuk)** Jij weet wat?

34

35 Erna: Doe niet zo onnozel.

36

37 Frank: Er wordt dus verondersteld dat ik weet wat jij weet?

38

39 Erna: Gewoonlijk weet iedereen het toch. Alleen de persoon die het zou
40 moeten weten weet het niet.

41

42 Frank: Vertel me dan wat jij weet, zo weet ik of ik inderdaad weet, wat
43 jij weet.

1 Erna: “Frankie is de leukste thuis.”
2
3 Frank: Ons meisje is met het verkeerde been uit het bed gestapt.
4
5 Erna: (spottend) Ja, als ik dat maar eens kon!
6
7 Frank: Oh, sorry Erna, ik wou je niet kwetsen. Ik heb er helemaal niet bij
8 nagedacht. Ik euh...
9
10 Erna: Ik weet het Frank, ik had zo niet moeten uithalen. Sorry. Ik ben...
11 Bert heeft een affaire met An.
12
13 Frank: Nee... dat geloof ik niet. 't Is zeker een misverstand.
14
15 Erna: Geen misverstand. Mijn man heeft een verhouding met mijn
16 “beste” vriendin.
17
18 Frank: Nonsens.
19
20 Erna: Ik heb het gehoord!
21
22 Frank: Gehoord?
23
24 Erna: Ik heb het verdomme met mijn eigen oren gehoord!
25
26 Frank: Hoezo?
27
28 Erna: De babyfoon. Het was walgelijk.
29
30 Frank: De babyfoon? Heb jij... Jezus... maar dat is...
31
32 Erna: Toevallig. Hij stond toevallig op.
33
34 Frank: Zo snel mag je geen conclusie trekken.
35
36 Erna: Ik moet er toch geen tekeningetje bij maken. Het was walgelijk.
37
38 Frank: Bert houdt van jou.
39
40 Erna: Mijn God, als dat liefde is. En An? Had je dat van haar gedacht?
41 De valse tik! Ze kwam niet voor mij, ze kwam naar hier om Bert
42 te versieren. Ik vertrouwde haar, Frank. Ze was mijn beste
43 vriendin!

1 Frank: Misschien heeft Bert zich één keertje laten gaan. Hij heeft er
2 allang veel spijt van.
3
4 Erna: Hoe is het in godsnaam mogelijk! De heilige Frank! Altijd maar
5 lijmen, altijd maar vrede prediken. Zijn grootste rivaal neukt met
6 mijn beste vriendin en nog krijgt hij geen kwaad woord over zijn
7 lippen. Jij bent godverdomme nog heiliger dan de paus!
8
9 Frank: Erna, je taal. Zoiets ben ik van jou niet gewoon.
10
11 Erna: Dat is waar, mijnheer pastoor, maar je zou voor minder.
12
13 Frank: Rustig Erna... ik wil alleen maar zeggen dat...
14
15 Erna: Nee, ik wil het niet horen. Nu zal ik jou eens wat vertellen. Ik heb
16 jou ooit door de deur buiten gesmeten en je bent langs het raam
17 weer binnen geklauterd. Ik heb je destijds de lelijkste woorden
18 naar het hoofd geslingerd. Geen mens zou dat tolereren en jij... jij
19 bent... Dat is nou net de reden waarom ik destijds voor Bert koos.
20 Ik kon niet leven met een "heilige"! Nooit maakte je een foutje, je
21 was zo onfeilbaar, zo verschrikkelijk vervelend onfeilbaar. **(stilte)**
22 Jij kunt zelfs met mijn moeder opschieten, en geloof me, dat kan
23 geen mens. Zelfs mijn vader is het afgestapt. Ik haat je, ik haat je!
24 **(huilt)** Ik wil dood.
25
26 Frank: Erna, luister eens, Bert houdt van jou. Hij doet alles wat hij kan.
27 Voor hem is het toch ook niet makkelijk.
28
29 Erna: En voor mij dan?
30
31 Frank: Je moet het voor één keer eens uit zijn standpunt bekijken.
32
33 Erna: Hij kan tenminste nog gaan en staan waar hij wil...
34
35 Frank: Denk je?
36
37 Erna: ... maar ik, ik zit hier voor mijn leven aan een rolstoel
38 gekluisterd, terwijl buiten nog een hele wereld leeft. Ik leef niet
39 meer, ik ben dood Frank.
40
41 Frank: Je bent niet dood. Je hebt je zelf levend begraven.
42

1 Erna: Daar gaan we weer. Jij bent nu de laatste van wie ik dit eeuwig
2 terugkomende gezeik verwacht. Ik moet de straat op zeker!
3
4 Frank: Als jij je relatie wilt redden, zal je die stap moeten zetten.
5
6 Erna: ...die stap moeten zetten. Proficiat!
7
8 Frank: Gedaan met die spelletjes, je weet precies wat ik bedoel.
9
10 Erna: Sorry. Maar ik kan het niet. Is er nu niemand die me begrijpt?
11
12 Frank: We begrijpen je allemaal.
13
14 Erna: Die ene keer dat ik me buiten waagde om naar dokter
15 Vermanderen te gaan... Mijn God, het was vreselijk. Al die
16 mensen, al die blikken vol medelijden maar ook vol afschuw voor
17 "the beast" .
18
19 Frank: Erna, je moet ophouden.
20
21 Erna: Oh ja? En dan die kleuter die hardop riep:" Kijk mama, wat een
22 lelijke madam!". Ik ben een lelijke madam, ik ben een heel lelijke
23 madam. Het kind had gelijk.
24 Ik ben zo afgrijselijk lelijk.
25
26 Frank: Je moet ophouden met jezelf te...
27
28 Erna: Ik begrijp Bert. Wij vrijen ook nooit meer. En weet je wie er
29 afknapt?... Nee,... niet Bert! Ik, ik kan het niet meer, omdat ik
30 weet dat Bert met een half lam mormel in bed ligt en zo
31 verschrikkelijk zijn best doet om niet te laten merken hoe hij mijn
32 lichaam verafschuwt.
33 Het is geen liefde, alleen schuldgevoelen.
34
35 Frank: Onzin.
36
37 Erna: En dan die pijn, die vreselijke pijn.
38
39 Frank: Nog altijd?
40
41 Erna: Verschrikkelijk, Frank. Heb je nog pijnstillers bij?
42

1 Frank: Ik heb er bij, ja. Maar beloof me niet meer dan nodig. **(neemt de**
2 **pijnstillers uit zijn tas en geeft ze aan Erna)**
3
4 Erna: We mochten ons gelukkig prijzen, zei de dokter, omdat ik nog
5 kon zien, en omdat mijn grijze massa nog helemaal intact was
6 gebleven. Hoera, hoera!... Was ik maar blind, dan hoefde ik mij 's
7 morgens niet in de spiegel te zien... **(spottend)** Elke door God
8 gegeven morgen.
9
10 Frank: Erna!
11
12 Erna: Of beter nog was ik zo zot als een mus... dan kon ik ...
13 kruimels...
14
15 Frank: Kruimels? **(stilte)** We zoeken een oplossing. Bert houdt van jou.
16 Je moet je herpakken, je moet vechten.
17
18 Erna: Hoe moet ik vechten Frank? Ik ben een soldaat die al zijn wapens
19 kwijt is.
20
21 **(het licht dooft)**
22
23 **scènewissel: Frank met gerief af.**
24 **Erna aan de tafel schrijft in dagboek**
25
26
27 **Scène 18**
28 **(Erna aan de tafel ze schrijft in haar dagboek)**
29
30
31 Moemoe: **(op)** Mag ik uw rood eens gebruiken?
32
33 Erna: Mijn rood, moemoe?
34
35 Moemoe: Ewel, voor aan mijn kaken te doen.
36
37 Erna: Make up bedoel je?
38
39 Moemoe: Ja zeker?
40
41 Erna: Mijn beautycase staat ergens in de slaapkamer. Laat me even
42 denken, want ik heb ze al lang niet meer gebruikt. Kijk eens even
43 in de kleerkast op het onderste schab.

1
2 Moemoe: **(naar slaapkamer en weer op met een klein make up doosje.**
3 **Ze opent het en teleurgesteld)** Dat is blauw.
4
5 Erna: Dat is **oogschaduw, de blush** voor je wangen zit in een ander
6 doosje.
7
8 Moemoe: Ik zal nog eens gaan kijken. **(weer af en op)** Dit hier?
9
10 Erna: Ik geloof het wel. **(stilte)** Moemoe, heb jij weer in je broek
11 gedaan?
12
13 Moemoe: Een klein beetje maar, ik laat het drogen aan de mast. **(jardin)**
14
15 Erna: Drogen aan de mast? Niks van. Je moet je gaan wassen en proper
16 ondergoed aan doen.
17
18 Moemoe: Dat gaat niet.
19
20 Erna: Kan je dat niet?
21
22 Moemoe: Jawel, maar dan ziet ons Martha het en dan krijg ik weer ruzie.
23
24 Erna: Je zal geen ruzie krijgen. Je doet het toch niet moedwillig hé?
25
26 Moemoe: Ons Martha zegt dat ik naar 't oudmannekenshuis vlieg als ik nog
27 in mijn broek doe.
28
29 Erna: Dat meent ons Martha niet.
30
31 Moemoe: Jawel, dat meent ze wel.
32
33 Erna: Ons Martha zegt meer dingen die ze niet meent, als ze kwaad is.
34
35 Moemoe: Ik ben er toch niet gerust in.
36
37 Erna: Ga je nu maar eerst wassen.
38
39 Moemoe: Mag ik dat blauw ook meenemen?
40
41 Erna: Je mag het houden. Ik gebruik het toch niet meer.
42

1 Moemoe: Merci schatteke (**kus**) ... en krijg ik ook nog een stukje
2 chocolade?
3
4 Erna: De chocolade is op. Straks brengt ons Martha er mee.
5
6 Moemoe: Dan kom ik nog eens langs. (**af**)
7
8 Erna: Doet dat. (**leest verder**)
9
10 Martha: (**op met boodschappentas zakje met onderbroeken**) Geen
11 mosselen. Ze waren te duur. 't Zal pladijs zijn.
12
13 Erna: Spijtig, ik had graag mosselen gehad.
14
15 Martha: Volgende week misschien.
16
17 Erna: Ik wou Bert verrassen, we hebben iets te vieren.
18
19 Martha: Dat is waar, ge zijt vandaag één jaar thuis. Ik bak bananentaart.
20
21 Erna: We zijn vandaag één jaar getrouwd.
22
23 Martha: Wordt gij nu niet volwassen. Jullie zijn niet getrouwd. Eet maar
24 pladijs. (**legt de vis in de ijskast en fruit op de fruitschaal**)
25 En ge moet ook niet zoveel chocolade eten. Straks wordt ge
26 verslaafd zoals ons moe. (**legt chocolade in de kast**)
27
28 Erna: Wat ons moemoe betreft, word nu niet kwaad, maar ze heeft weer
29 in haar broek geplast.
30
31 Martha: Wanneer?
32
33 Erna: Daarjuist.
34
35 Martha: Potverdekke hé!
36
37 Erna: Ik heb gezegd dat je niet boos zou worden. Ze kan er toch niets
38 aan doen.
39
40 Martha: 't Gebeurt de laatste tijd om de haverklap. Ik heb juist acht
41 nieuwe onderbroeken van de markt meegebracht, kijk maar.
42
43 Erna: Best mogelijk, maar je moet niet dreigen met het rusthuis.

1 Martha: Dat is niet dreigen Erna. Daar zal het uiteindelijk op uitdraaien.
2
3 Erna: Wat? Ons moemoe toch niet naar een rusthuis!
4
5 Martha: Ik heb ze al laten inschrijven.
6
7 Erna: Waar?
8
9 Martha: Hier in 't rusthuis. Ellenlange wachtlijsten. De huisdokter zei dat
10 het, het beste was gezien de omstandigheden.
11
12 Erna: Gezien de omstandigheden?
13
14 Martha: Daar moet ik toch geen tekeningetje bij maken hé? En met ons
15 moe zal het er niet op beteren. De dokter noemt dat "incontent"
16 worden. Dat wil niet zeggen dat ons moe niet meer content is,
17 maar dat ze haar water niet kan ophalen.
18
19 Erna: Wanneer ben je met ons moemoe naar de dokter geweest?
20
21 Martha: Vorige week. Ze klaagde over haar benen. 't Is niet de eerste keer
22 dat ik haar 's avonds naar bed moet dragen, als ze te lang in de
23 zetel heeft gezeten. Ik moet mijn rug sparen.
24
25 Erna: Ik wist niet dat het zo erg was. Maar in elk geval, Bert is er ook
26 nog om te helpen.
27
28 Martha: **(naar zetel)** Als hij thuis is.
29
30 Erna: Hij moet de laatste tijd veel overwerken, maar dat is
31 seizoengebonden. Veel happenings en optredens.
32
33 Martha: Dat zal wel.
34
35 Erna: Mama waarom ben je toch zo scherp? Mijn leven zou er zo anders
36 uitzien als jij van Bert zou houden.
37
38 Martha: **(wil buitengaan)** Als gij me nodig hebt...
39
40 Erna: Mama.
41
42 Martha: Ja?
43

1 Erna: Wat dat rusthuis betreft, dat meen je toch niet?
2
3 Martha: Erna, daar gaan we het nu niet meer over hebben. Als het moet
4 dan moet het.
5
6 Erna: Over mijn lijk!
7
8 Martha: Heel stoer.
9
10 Erna: Hoe kan jij zo hardvochtig zijn?
11
12 Martha: Hardvochtig noemt gij dat? Het is een kwestie van noodzaak.
13 **(Terug naar zetel)**
14
15 Erna: Je hebt destijds vava beloofd om goed voor moemoe te zorgen en
16 haar zeker nooit naar een rusthuis te doen.
17
18 Martha: Dat is waar. Ik heb dat beloofd. En ik had nooit gedacht dat het zo
19 zou lopen, maar “gezien de omstandigheden”.
20
21 Erna: Jij bedoelt mij dus?
22
23 Martha: We hebben er niet om gevraagd. Mensen maken plannen, doen
24 beloften en naargelang de omstandigheden moeten ze afzien van
25 die plannen en die beloften. Telt dat niet voor iedereen van ons?
26
27 Erna: **(het wenen nabij)** Ik moet er niet aan denken dat moemoe...
28
29 Martha: Doe het dan niet!
30
31 Erna: Wat?
32
33 Martha: Er aan denken.
34
35 Erna: Mama, wat ben jij bikkelhard.
36
37 Martha: Is dat zo?
38
39 Erna: Ja, wat er ook gebeurde, ik heb jou nooit zien huilen.
40
41 Martha: Moeders schreien nooit als hun kinderen het zien.. **(stilte)**
42

1 Erna: (naar zetel toe) We moeten een andere oplossing zoeken voor
2 moemoe.
3

4 Martha: Luister, Erna, geniet van ons moe zolang ze hier bij ons is.
5

6 Erna: Kan jij nog van ons moemoe genieten.
7

8 Martha: Wat denkt ge nu, ik geniet van haar elk door God gegeven
9 momentje. Ze is mijn moeder. (stilte)
10 Vroeger kon ik natuurlijk meer genieten van ons moe, vooral
11 vrijdags. We zorgden ervoor dat donderdags onze kuis gedaan
12 was en dat alles blonk als een spiegeltje. De vrijdag gingen we
13 dan in het bad. We wasten mekaars rug en maakten ons schoon.
14 Ons moe was een fier madammeke, dat weet ge nog wel. Dan
15 deed ze rood aan haar kaken, we deden onze frak aan en we
16 wandelden naar het Scheld, naar het Zuiderterras. We bestelden
17 ons een lekkere crème glace met crème fouettée . Ons moe pakte
18 altijd een dame blanche'ke met veel chocoladesaus. En dan zat ze
19 daar te smikkelen en te smakken. 't Was zalig om zien. En als ze
20 dan de boten zag voorbij varen zei ze altijd: "Ik ben zo gelukkig
21 als een kermisvogel".
22 Dat was genieten.
23

24 Erna: Je had het moeten blijven doen. Waarom ben je daar mee gestopt?
25

26 Martha: Zwanst nu niet hé. Ik had u toch niet moeten vragen om mee te
27 gaan. Ge wilt niet buitenkomen.
28

29 Erna: Maar je had toch alleen kunnen gaan met moemoe.
30

31 Martha: En gij dan? Wij de grote Jan uithangen en gij hier alleen thuis.
32 Dat ziet ge van hier. Trouwens ons moe heeft haar shade al
33 dubbel en dik ingehaald met de chocolade, of niet soms? (stilte)
34

35 Erna: Mama, ik kan niet leven met de gedachte dat moemoe naar een
36 rusthuis moet.
37

38 Martha: Luister kind, en knoop dat goed in uw oren. Ge moet doen zoals
39 ik. Ik heb bij mezelf een knop ingebouwd, hier in mijn kop. En als
40 het mij te moeilijk wordt, dan draai ik die knop om... Ik zet hem
41 op stop. Stoppen met denken en stoppen met piekeren over wat
42 komen moet of hoe ik zaken moet oplossen. Tijd brengt raad en

1 de wereld blijft draaien. Altijd evenveel toeren, wat er ook
2 gebeurt. We zullen wel zien...
3 Ik hoor haar van de trap komen, ons piskous.
4 **(Erna rijdt een beetje naar cour)**
5
6 Moemoe: **(op, overdreven geschminkt met rood en blauw)**
7
8 Martha: Potverdekke moe, wat hebt gij nu weer aangevangen?
9
10 Moemoe: Ik ga naar het bal, met Maria Bollen.
11
12 Martha: Naar boven gij, u gaan wassen!
13
14 Moemoe: **(tegen Erna) Ons Martha is toch een kwaai teef ja. (af, Martha**
15 **en Erna hebben binnenpret)**
16
17 **(het licht dooft)**
18 **scènewissel: iedereen af.**
19 **Bert is op met zak thermos en brooddoos**
20
21 **Scène 19**
22
23
24 **(Bert is op, vult zijn brooddoos, er staat ook nog een thermos.**
25 **De bel gaat)**
26
27 Bert: **(gaat opendoen, An komt mee binnen, Bert terug naar de**
28 **tafel, An volgt) Kom binnen.**
29
30 An Ze is weer in de tuin zeker?
31
32 Bert: Waar anders.
33
34 An: **(zoekt toenadering, wil hem zoenen)**
35
36 Bert: An, ik kan Erna niet in de steek laten. Je weet waarom.
37
38 An: Daar vreesde ik al voor. **(incasseert)** Maar weet één ding, ik zal er
39 altijd voor je zijn.
40
41 Bert: Maak het niet erger. Zie me zoals ik ben. Een gepatenteerde
42 mislukkeling. Iedereen waar ik om geef, maak ik ongelukkig.
43

1 An: Schuldgevoelens.
2
3 Bert: En die stapelen zich op. Ik weet niet waar mijn verstand was. Ik
4 kan haar niet vertellen wat er gebeurd is. Sorry, An, en nu?
5
6 An: Wie zegt dat Erna jou alles vertelt.
7
8 Bert: Laat me niet lachen.
9
10 An: Heb je haar dagboek al eens gelezen?
11
12 Bert: Nee, ik heb gezworen dat niet te doen.
13
14 An: En waarom mag jij haar dagboek niet lezen?
15
16 Bert: An, je gaat te ver.
17
18 An: Weet jij wat je bent! Een onnozelaar! Pak haar dagboek en lees
19 hem. Misschien staat er iets in dat jij...
20
21 Bert: An, laat ons geen ruzie maken. Jij bent de enige waarmee ik kan
22 praten, de enige die me begrijpt.
23
24 An: De enige, ja!
25
26 Erna: **(op vanuit de tuin)** Dag An, ben jij hier al lang?
27
28 An: Nee, nog maar net.
29
30 Erna: Je kwam toch voor mij?
31
32 An: Ja, ja natuurlijk kwam ik voor jou, voor wie anders, zotteke.
33
34 Bert: Ik moet dan maar eens gaan zien **(neemt brooddoos en thermos**
35 **en steekt ze in een zak, kust Erna)** Tot vanavond... An tot ziens.
36 **(af)**
37
38 Erna: Wat hadden jullie elkaar allemaal te vertellen.
39
40 An: Niets bijzonders, Bert maakte zijn schoofzak klaar. Hij moet om
41 twee uur beginnen zeker.
42
43 Erna: Ja.

1 An: We moeten eens praten.
2
3 Erna: Je moet niet meer komen. Ik ben je geleuter moe.
4
5 An: Je speelt het spel niet eerlijk, Erna.
6
7 Erna: Ik? Ik speel het spel niet eerlijk!
8
9 An: Bijna twee jaar verzwijg jij dat je evenveel schuld hebt aan je
10 toestand dan Bert. Je had je gordel niet aan, je ...
11
12 Erna: Buiten! Uitgerekend jij gaat mij vertellen wat eerlijk zijn is! Ik
13 dacht dat jij mijn vriendin was. Buiten!
14
15 **(Ontredderd maakt An aanstalten om buiten te gaan)**
16
17 **(Het licht dooft)**
18
19 **scenewissel: Bert en An af. Erna zit aan de tafel en schrijft.**
20
21 **scène 20**
22
23 **Erna zit aan tafel en schrijft in haar dagboek. Ze heeft het**
24 **duidelijk moeilijk. Verdriet en onmacht overmannen haar.**
25 **Uiteindelijk belandt het dagboek op de grond.**
26
27
28 Moemoe: **(op)** Wat is er gebeurd suske? Waarom schreeuwt gij?... Oh, ik
29 zie het al, uw boekje is gevallen. **(raapt het dagboek op)** Hier.
30 Daar moet gij toch niet voor schreeuwen. Zie nu toch eens aan
31 hoe gij er uit ziet. **(geeft zakdoek)**
32
33 Erna: 't Is al over moemoe.
34
35 Moemoe: Weet gij nog wat onze va vroeger deed als zijn kleine meid
36 schreeuwde?
37 Hij zong een liedje hé?
38
39 Erna: **(knikt en een schamele poging tot lachen)** ...van Liesje.
40
41 Moemoe: Ja, van Liesje. **(zingt)**
42 *Lief Liesje, lief Liesje wat weent gij toch licht.*
43 *Van wenen krijgt gij toch zo 'n lelijk gezicht.*

1 ... en dan moest gij altijd zo lachen, en alle traantjes waren
2 verdwenen.
3 Onze va kon er wat van.
4
5 Erna: Ja, onze va... **(heeft het nog steeds moeilijk)**
6 Neem maar een stukje chocolade.
7
8 Moemoe: **(neemt chocolade, op zetel en smult)**
9 Vorige week kwam ik boven, in de slaapkamer van ons Martha.
10 Zat ze daar met twee rode ogen van 't schreeuwen.. Ik dacht eerst
11 dat ze ajuin gesneden had, maar dat doet ge toch niet in de
12 slaapkamer hé... ajuin snijden. Ze zei dat ze met haar vinger in
13 haar oog had gestoken. Raar, want ik heb ook al eens met een
14 potlood in mijn oog gestoken, maar toen zag alleen dat ene oog
15 rood, aan dat andere was helemaal niets te zien... met ogen moet
16 ge oppassen!
17 Wat ons Martha zei, dat klopte niet. Ik denk dat ze beuzelde. Ons
18 Martha durft dat. Onze va heeft nooit kletsen uitgedeeld, maar als
19 ons Martha beuzelde, kreeg ze meppen op haar blote billen.
20
21 Erna: **(krijgt het weer moeilijk)** Ja.
22
23 Moemoe: **(gaat naar de tafel en zet zich cour)** Erna?
24
25 Erna: Ja moemoe.
26
27 Moemoe: Dat boekje... Zijn dat allemaal brieven die ge schrijft?
28
29 Erna: Brieven? ... Ja dat zijn brieven.
30
31 Moemoe: Voor wie?
32
33 Erna: Voor... voor vava.
34
35 Moemoe: Voor onze va? Maar dat is schoon... dat gij nog zoveel aan onze
36 va denkt.
37
38 Erna: Constant moemoe, constant.
39
40 Moemoe: **Oh, stapt naar jardin en blijft staan)** tembers... ik zal vragen
41 aan ons Martha dat ze tembers gaat halen.
42
43 Erna: Postzegels?

1 Moemoe: Voor die brieven!
2
3 Erna: Nee! Dat is niet nodig... ik denk er over om die brieven zelf aan
4 vava te gaan geven.
5
6 Moemoe: Kunt gij dat, naar onze va gaan?
7
8 Erna: Op een dag, als ik heel sterk ben, dan lukt het me wel.
9
10 Moemoe: Pap... pap met velletjes moet ge eten, veel pap met velletjes, daar
11 wordt ge sterk van!
12
13 Erna: Pap met velletjes, ja. **(samen met moemoe)** Dat zei onze va ook
14 altijd. **(ze lachen zeer zacht naar elkaar)**
15
16 Moemoe: Onze va zal heel blij zijn met al die brieven. **(maakt aanstalten**
17 **om buiten te gaan, en keert zich plots weer om.)**
18 Als ge vertrekt, zeg het me dan, dan geef ik een Brusselse kaas
19 mee. Dat lust onze va graag.
20 ... En geef hem ook een dikke knuffel van mij. Zult ge dat niet
21 vergeten? **(af)**
22
23 Erna: Nee, dat... **(barst in tranen uit)**
24
25
26 **(het licht dooft)**
27
28 **scenewissel: Erna en moemoe af**
29 **Martha in zetel leest dagboek.**
30 **Bert zet rolstoel cour vooraan en staat achter de tafel en vult**
31 **een "TE KOOP" blad in.**
32
33
34
35

1 **Scène 21**

2

3

4

(**Martha en Bert op. Bert heeft een affiche met “huis te koop” en plakband vast.**)

5

6

7

8

Bert: Ik zal dit maar tegen dat raam kleven zeker.

9

10 Martha: Ja. (**stilte**) Hoeveel tijd heb ik nog om iets te zoeken?

11

12

Bert: Weet je, ik haal straks een woonkrant.

13

14

Martha: Voor mij?

15

16

Bert: Ja.

17

18

Martha: Een klein appartementje beneden.

19

20

Bert: Beneden?

21

22

Martha: Ons moe kan geen trappen meer doen.

23

24

Bert: Blijft ze bij jou?

25

26

Martha: Ja.

27

28

Bert: Niet naar het rusthuis.

29

30

Martha: Voorlopig toch niet. Ons Erna wou niet dat ons moe naar een oudmannekenshuis ging. Dat is toch duidelijk. (**krijgt het zeer moeilijk**) “over mijn lijk...” zei ze nog.

31

32

33

34

Bert: Ik had het dagboek stiekem moeten lezen.

35

36

Martha: We mochten niet.

37

38

Bert: We hadden slimmer moeten zijn. (**stilte**)

39

40

We hebben er nooit bij stil gestaan dat Erna zich ook opsloot om niet geconfronteerd te worden met dingen die ze nooit kon hebben.

41

42

43

Martha: (**voor zich uit starend**) ...kinderen, ze wou kinderen.

1 Bert: Onder andere. Ze heeft zelfs adoptie overwogen. Daar wist ik ook
2 niets van.
3

4 Martha: Ze miste haar school, haar leerlingen en collega's.
5

6 Bert: Er waren oneindig veel dingen waarover ze nooit praatte. Als je
7 haar dagboek leest, sta je versteld.
8

9 Martha: Wat ik niet goed versta is dit hier, wat ze als afscheidswoord aan
10 An schreef. **(leest eerst onverstaanbaar snel)** Ja, hier: "Geen
11 enkele barrière staat jou nu nog in de weg", en dan hier...
12 **(verkeerd uitgesproken)** "Ma- ke your dre- ams come thr?
13

14 Bert: ...true.
15

16 Martha: Dat is engels zeker?
17

18 Bert: "Make your dreams come true." – "Maak je dromen waar".
19

20 Martha: Schoon hé... Vriendinnen door dik en door dun.
21

22 Bert: **(knikt en haalt schouders op)**
23

24 Martha: Ons Erna speelde al lang met die gedachte. Dat wij dat nooit
25 gezien hebben. En Frank, die jongen, zorgde voor de pijnstillers.
26 Hij kon toch ook niet weten dat ze die pillen allemaal opspaarde.
27 **(stilte)** Gelukkig dat hij alles eerlijk aan het parket verteld heeft of
28 wij konden het nog gaan uitleggen. **(stilte)**
29 **(weent)** Ik wist niet dat ze dood wou. **(tast naar zakdoek, heeft**
30 **die niet bij zich, Bert naar haar toe een geeft zakdoek.)**
31

32 Bert: Erna stierf niet door die pillen alleen. De laatste twee jaar, stierf
33 ze elke dag een beetje. We hebben het zien gebeuren. We stonden
34 zo machteloos. **(stilte)**
35 Je hebt het nooit willen geloven, maar ik hield van Erna. Ik wilde
36 haar terug gelukkig maken. 't Is me niet gelukt.
37

38 Martha: Ons Erna was een goed meisje. **(stilte)**
39 Hebt ge dat hier gelezen? **(Bert zet zich naast Martha)** Om u
40 van alle schuldgevoelens te verlossen, schreef ze zelfs dat ze haar
41 gordel niet aan had. En dat de sigaret die ze smoorde, de brand in
42 haar auto veroorzaakt heeft.
43

1 Bert: Door een scheur in de benzinetank.
2
3 Martha: Nee, dat staat er niet.
4
5 Bert: Ik heb het gelezen in het politieverlag.
6
7 Martha: Wanneer?
8
9 Bert: Toen.
10
11 Martha: Dat kan niet. Ze schreef het voor u. Gij hebt haar opgebeld met
12 uw GSM om naar dat laken te kijken en ze is van de baan
13 gesukkeld. **(Bert kijkt Martha aan en schudt zachtjes het**
14 **hoofd)** O nee... smoorde ze echt? **(Bert knikt)** en haar gordel?
15 **(Bert schudt het hoofd)** En gij hebt daar nooit iets over...
16
17 Moemoe: **(op)**
18
19 Bert: Ik ga een woonkrant halen. **(naar stoel aan de tafel)**
20
21 Moemoe **(bemerkt de lege rolwagen van Erna)** Mag ik er nog eens in
22 zitten?
23
24 Bert: Ja moemoe, die rolstoel is voor jou.
25
26 Moemoe: Voor mij? Heeft ons Erna hem niet meer nodig?
27
28 Bert: Nee moemoe, jij mag hem gebruiken als je benen weer pijn doen.
29
30 Moemoe: Merci, Schatteke. **(Kust Bert, zet zich in de rolstoel en rijdt er**
31 **gelukkig mee rond)** Ik ben zo gelukkig als een kermisvogel!
32
33 Martha: Ik wil terug naar mijn oude buurt. Hier wordt teveel geroddeld.
34
35 Bert: Dan zoeken we daar een appartementje, beneden.
36
37 Moemoe: Een appartementje, voor wie?
38
39 Martha: Voor ons getweën. Wij gaan verhuizen.
40
41 Moemoe: En waar gaan wij dan naar toe?
42

1 Martha: Ergens aan de Poststraat, waar Maria Bollen woont. Die kent gij
2 toch nog? Maria Bollen?
3
4 Moemoe: Natuurlijk ken ik haar nog. Ik heb haar nog confituur leren
5 maken... van appelsienen... **recht en rolstoel terug op zijn**
6 **plaats)** Ik moet nog een cadeautje gaan kopen.
7
8 Martha: Voor wie? Voor Maria Bollen?
9
10 Moemoe: Ha ja, ze is in verwachting.
11
12 Martha: Hoe kan dat nu moe, Maria Bollen is 76 jaar.
13
14 Moemoe: Och, gij vangt. **(stilte)**
15 Als ons Erna terug is, gaat ze dan mee naar de Poststraat?
16
17 Martha: Ons Erna...**(krijgt het moeilijk)**
18
19 Bert: Ons Erna is bij de vava.
20
21 Moemoe: Bij onze va? Potverdekke!... En ze heeft de Brusselse kaas
22 vergeten!
23
24 Martha: Ze verstaat dat weer niet hé.
25
26 Bert: Ons Erna is in de hemel, bij de engeltjes.
27
28 Moemoe Oh. **(stilte)** Is ze dan ook over.. leden?
29
30 Bert: Ja, moemoe.
31
32 Moemoe: Toch niet over...reden?
33
34 Bert: Nee nee, moemoe.
35
36 Moemoe: **(een zucht van oplichting)** Oh, ik verschoot al.
37
38
39 **(het licht dooft)**
40 **Einde**
41
42
43
44

1 **Scène 17**

2 **Erna staart voor zich uit en verroert niet wanneer Frank**
3 **binnenstapt met zak, handdoeken en masseergerief.**

4

5

6 Frank: (off) Ik vind het wel mevrouw Verbeek, dank u.

7 (op) Hi! En Erna in vorm? (kus op wang en naar de tafel, doet
8 jasje uit en tijdens het gesprek legt hij handdoeken en gerief
9 klaar.)

10

11 Erna Frank... ik weet het.

12

13 Frank (leuk) Jij weet wat?

14

15 Erna: Doe niet zo onnozel.

16

17 Frank: Er wordt dus verondersteld dat ik weet wat jij weet?

18

19 Erna: Gewoonlijk weet iedereen het toch. Alleen de persoon die het zou
20 moeten weten weet het niet.

21

22 Frank: Vertel me dan wat jij weet, zo weet ik of ik inderdaad weet, wat
23 jij weet.

24

25 Erna: “Frankie is de leukste thuis.”

26

27 Frank: Ons meisje is met het verkeerde been uit het bed gestapt.

28

29 Erna: (spottend) Ja, als ik dat maar eens kon!

30

31 Frank: Oh, sorry Erna, ik wou je niet kwetsen. Ik heb er helemaal niet bij
32 nagedacht. Ik euh...

33

34 Erna: Ik weet het Frank, ik had zo niet moeten uithalen. Sorry. Ik ben...
35 Bert heeft een affaire met An.

36

37 Frank: Nee... dat geloof ik niet. 't Is zeker een misverstand.

38

39 Erna: Geen misverstand. Mijn man heeft een verhouding met mijn
40 “beste” vriendin.

41

42 Frank: Nonsens.

43

1 Erna: Ik heb het gehoord!
2
3 Frank: Gehoord?
4
5 Erna: Ik heb het verdomme met mijn eigen oren gehoord!
6
7 Frank: Hoezo?
8
9 Erna: De babyfoon. Het was walgelijk.
10
11 Frank: De babyfoon? Heb jij... Jezus... maar dat is...
12
13 Erna: Toevallig. Hij stond toevallig op.
14
15 Frank: Zo snel mag je geen conclusie trekken.
16
17 Erna: Ik moet er toch geen tekeningetje bij maken. Het was walgelijk.
18
19 Frank: Bert houdt van jou.
20
21 Erna: Mijn God, als dat liefde is. En An? Had je dat van haar gedacht?
22 De valse tik! Ze kwam niet voor mij, ze kwam naar hier om Bert
23 te versieren. Ik vertrouwde haar, Frank. Ze was mijn beste
24 vriendin!
25 Frank: Misschien heeft Bert zich één keertje laten gaan. Hij heeft er
26 allang veel spijt van.
27
28 Erna: Hoe is het in godsnaam mogelijk! De heilige Frank! Altijd maar
29 lijmen, altijd maar vrede prediken. Zijn grootste rivaal neukt met
30 mijn beste vriendin en nog krijgt hij geen kwaad woord over zijn
31 lippen. Jij bent godverdomme nog heiliger dan de paus!
32
33 Frank: Erna, je taal. Zoiets ben ik van jou niet gewoon.
34
35 Erna: Dat is waar, mijnheer pastoor, maar je zou voor minder.
36
37 Frank: Rustig Erna... ik wil alleen maar zeggen dat...
38
39 Erna: Nee, ik wil het niet horen. Nu zal ik jou eens wat vertellen. Ik heb
40 jou ooit door de deur buiten gesmeten en je bent langs het raam
41 weer binnengeklauterd. Ik heb je destijds de lelijkste woorden
42 naar het hoofd geslingerd. Geen mens zou dat tolereren en jij... jij
43 bent... Dat is nou net de reden waarom ik destijds voor Bert koos.

1 Ik kon niet leven met een “heilige”! Nooit maakte je een foutje, je
2 was zo onfeilbaar, zo verschrikkelijk vervelend onfeilbaar. **(stilte)**
3 Jij kunt zelfs met mijn moeder opschieten, en geloof me, dat kan
4 geen mens. Zelfs mijn vader is het afgestapt. Ik haat je, ik haat je!
5 **(huilt)** Ik wil dood.
6
7 Frank: Erna, luister eens, Bert houdt van jou. Hij doet alles wat hij kan.
8 Voor hem is het toch ook niet makkelijk.
9
10 Erna: En voor mij dan?
11
12 Frank: Je moet het voor één keer eens uit zijn standpunt bekijken.
13
14 Erna: Hij kan tenminste nog gaan en staan waar hij wil...
15
16 Frank: Denk je?
17
18 Erna: ... maar ik, ik zit hier voor mijn leven aan een rolstoel
19 gekluisterd, terwijl buiten nog een hele wereld leeft. Ik leef niet
20 meer, ik ben dood Frank.
21
22 Frank: Je bent niet dood. Je hebt je zelf levend begraven.
23
24 Erna: Daar gaan we weer. Jij bent nu de laatste van wie ik dit eeuwig
25 terugkomende gezeik verwacht. Ik moet de straat op zeker!
26
27 Frank: Als jij je relatie wilt redden, zal je die stap moeten zetten.
28
29 Erna: ...die stap moeten zetten. Proficiat!
30
31 Frank: Gedaan met die spelletjes, je weet precies wat ik bedoel.
32
33 Erna: Sorry. Maar ik kan het niet. Is er nu niemand die me begrijpt?
34
35 Frank: We begrijpen je allemaal.
36
37 Erna: Die ene keer dat ik me buiten waagde om naar dokter
38 Vermanderen te gaan... Mijn God, het was vreselijk. Al die
39 mensen, al die blikken vol medelijden maar ook vol afschuw voor
40 “the beast” .
41
42 Frank: Erna, je moet ophouden.
43

1 Erna: Oh ja? En dan die kleuter die hardop riep:” Kijk mama, wat een
2 lelijke madam!”. Ik ben een lelijke madam, ik ben een heel lelijke
3 madam. Het kind had gelijk.
4 Ik ben zo afgrijselijk lelijk.
5
6 Frank: Je moet ophouden met jezelf te...
7
8 Erna: Ik begrijp Bert. Wij vrijen ook nooit meer. En weet je wie er
9 afknapt?... Nee,... niet Bert! Ik, ik kan het niet meer, omdat ik
10 weet dat Bert met een half lam mormel in bed ligt en zo
11 verschrikkelijk zijn best doet om niet te laten merken hoe hij mijn
12 lichaam verafschuwt.
13 Het is geen liefde, alleen schuldgevoelen.
14
15 Frank: Onzin.
16
17 Erna: En dan die pijn, die vreselijke pijn.
18
19 Frank: Nog altijd?
20
21 Erna: Verschrikkelijk, Frank. Heb je nog pijnstillers bij?
22
23 Frank: Ik heb er bij, ja. Maar beloof me niet meer dan nodig. **(neemt de**
24 **pijnstillers uit zijn tas en geeft ze aan Erna)**
25
26 Erna: We mochten ons gelukkig prijzen, zei de dokter, omdat ik nog
27 kon zien, en omdat mijn grijze massa nog helemaal intact was
28 gebleven. Hoera, hoera!... Was ik maar blind, dan hoefde ik mij ’s
29 morgens niet in de spiegel te zien... **(spottend)** Elke door God
30 gegeven morgen.
31
32 Frank: Erna!
33
34 Erna: Of beter nog was ik zo zot als een mus... dan kon ik ...
35 kruimels...
36
37 Frank: Kruimels? **(stilte)** We zoeken een oplossing. Bert houdt van jou.
38 Je moet je herpakken, je moet vechten.
39
40 Erna: Hoe moet ik vechten Frank? Ik ben een soldaat die al zijn wapens
41 kwijt is.
42
43 **(het licht dooft)**